

Univerzita Hradec Králové

Pedagogická fakulta

Katedra hudební výchovy

Sborový život ve Vysokém Mýtě

Choral life in Vysoké Mýto

Bakalářská práce

Jméno: Daniela Pátková

Aprobace: P-HVB, P-AJB

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Skopal, Ph.D.

Zadání bakalářské práce

Autor:	Daniela Pátková
Studium:	P111459
Studijní program:	B7507 Specializace v pedagogice
Studijní obor:	Anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání, Hudební kultura se zaměřením na vzdělávání
Název bakalářské práce:	Sborový život ve Vysokém Mýtě
Název bakalářské práce AJ:	Choral life in Vysoke Myto

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Zachycení minulosti a současnosti, významné instituce - školy, soutěže, festivaly, sbory, významné osobnosti skladatelské, pedagogické, dirigentské, organizátorské.

Hudební sbírky, dějiny, dějiny hudby, monografie, archiválie, notový materiál, obrazový materiál

Garantující pracoviště: Hudební katedra,
Pedagogická fakulta

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Skopal, Ph.D.

Oponent: prof. PhDr. Jiří Skopal, CSc.

Datum zadání závěrečné práce: 9.1.2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně. Veškeré použité podklady, ze kterých jsem čerpala informace, jsou uvedeny v seznamu použité literatury a citovány v textu podle normy ČSN ISO 690.

V Hradci Králové

.....

Jméno a příjmení studenta

Poděkování: Poděkování patří všem, kteří mi zapůjčili materiály na zpracování této práce, především ale Mgr. Mirce Pátkové za podporu a korekturu.

Anotace:

Daniela Pátková, Sborový život ve Vysokém Mýtě, Pedagogická fakulta univerzity Hradec Králové 2015, bakalářská práce.

Tato bakalářská práce pojednává o sborech působících ve Vysokém Mýtě. Cílem bylo shrnout působení vysokomýtských sborů v republice, ale i mimo ni. Výzkum tvoří všechny sbory působící ve Vysokém Mýtě. V práci jsem využila vlastních zkušeností z dob, kdy jsem v jednotlivých sborech působila. Cílem je poukázat na široký záběr žánrů jednotlivých sborů, kterými je Karosáček, Rubínek, Kometa, Musica da Chiesa a Otakar. Sbory mají různou délku působení a různý repertoár, přesto jsou všechny ve Vysokém Mýtě oblíbeny.

Klíčová slova: sbor, koncert, sbormistr, sborový zpěv, Vysoké Mýto

Annotation:

Daniela Pátková, Choral life in Vysoké Mýto. Pedagogical Faculty of University of Hradec Králové, 2015, bachelor diploma paper.

This bachelor diploma paper deals with choirs acting in Vysoké Mýto. The purpose of this work was to draw up action of choir of Vysoké Mýto in Czech Republic and also out of it. Research creates all choirs from Vysoké Mýto. In this work I use personal experiences from time, when I was acting in each of choirs. The purpose is to show wide range of genres of single choirs which is Karosáček, Rubínek, Kometa, Musica da Chiesa and Otakar. Each choir has different duration of action and different repertoire, even so all of them are popular in Vysoké Mýto.

Key words: choir, concert, choirmaster, chorister, Vysoké Mýto

Prohlašuji, že bakalářská práce je uložena v souladu s rektorským výnosem č. 4/2009 (Řád pro nakládání se školními a některými jinými autorskými díly na UHK).

Datum:..... Podpis studenta:.....

Obsah

Úvod	9
1. Vliv historických událostí na rozvoj kulturního života ve Vysokém Mýtě.....	10
2. Karosáček	21
3. DPS Rubínek	25
3.1 Historie Rubínku do roku 2006	25
3.2 Současnost Rubínku od roku 2006 do současnosti	29
4. Dívčí pěvecký sbor Kometa	32
5. Musica da Chiesa.....	34
6. Pěvecký sbor OTAKAR	36
6.1 Historie od roku 1960 do roku 2000	36
6.2 Současnost Otakaru od roku 2008 do současnosti.....	45
7. Závěr	49
8. Seznam použité literatury	51
9. Seznam příloh.....	52

Úvod

Téma této práce jsem si vybrala díky vlastním zkušenostem ve zmíněných sborech. Již jako malá jsem zpívala v dětském pěveckém sboru Karosáček, později jsem prošla všemi zmíněnými sbory, proto volba tématu byla jednoznačná.

První kapitola popisuje historický vývoj Vysokého Mýta. Dokazuje, že tradice Vysokého Mýta sahá hluboko do minulosti. Ve druhé kapitole se práce věnuje dětskému pěveckému sboru Karosáček, který pracuje pod mateřskou školou. Jeho tradice je dlouhá a velmi zajímavá. Třetí kapitola popisuje vývoj dětského pěveckého sboru Rubínek, který získal uznání nejen v České republice, ale také na mnoha místech v zahraničí. Vznikl při ZUŠ ve Vysokém Mýtě, kde působí dodnes. Čtvrtá kapitola se věnuje sboru Kometa, který měl pouze krátkého trvání a vznikl při gymnáziu ve Vysokém Mýtě. Přestože působení tohoto sboru trvalo pouze dva roky, Kometa dokázala zaujmout. Dalším sborem, kterému se tato práce věnuje je Musica da Chiesa, což je chrámový sbor při kostelu sv. Vavřince ve Vysokém Mýtě. Tento sbor je zaměřený pouze na duchovní hudbu. Stěžejní pro tuto práci je smíšený pěvecký sbor Otakar, který v letošním roce oslavil 155 let od svého založení.

Celá práce se věnuje historii i současnosti zmíněných sborů a je zde možné porovnat, čemu se jednotlivé sbory věnují a jak dlouho působí na hudební scéně Vysokého Mýta. Jsou to sbory od krátkého dvouletého trvání, až po sbor Otakar, se sto padesáti pětiletou tradicí. Výběr sborů ve Vysokém Mýtě je pestrý.

1. Vliv historických událostí na rozvoj kulturního života ve Vysokém Mýtě

Za více než 700 let své existence prošlo město obdobím rozkvětu i úpadku, podílelo se na slávě i neštěstí naší země. V závislosti na tom, v jaké fázi se rozvoj města právě nacházel, také kvetl a rozvíjel se, či naopak živořil, kulturní život ve městě. Město bylo založeno asi roku 1262 na zemské stezce, která byla později nazývána Trstenickou a byla komunikační páteří a hlavní spojnicí Čech a Moravy i důležitou mezinárodní cestou spojující Čechy s východními zeměmi. V roce 1265 již bylo město opevněno. Půdorys vnitřního města zůstal zachován a tak i dnes si můžeme vytvořit obrázek o tom, jak vypadal střed města ve 13. století. Obyvatelé města si nejvíce cení téměř čtvercového náměstí. Vjezd na něj střeží historické brány, které společně s kostelem sv. Vavřince patří k dominantám města.¹

Nová města, která ve středověku vznikala, byla středisky života založeného na moci peněz. Král v nich vybíral clo na všechno zboží, soudní poplatky a pokuty, měl zájem na tom, aby jejich hospodářská situace byla dobrá. Do své pokladny vybírali poplatky z prodeje vesnických výrobků při trzích, právo mílové jim zajistilo monopol řemeslnické výroby v širokém okolí, dostali výsadu zřizování krčem, právo postavení mlýnů. Stejně jako zakladatel města Přemysl Otakar II, tak i Jan Lucemburský a později Karel IV. město podporoval. Karel zapsal Vysoké Mýto jako věno svým manželkám (Anně Svídnické a Elišce Pomořanské) a určil je za věnné město českých královen, nezczitelný majetek královský.² Východočeská města se stala důležitou oporou v předpokládaném konfliktu s Uhry.

Ve Vysokém Mýtě bylo skladiště zbraní pro tři sta vojáků. Město se stává střediskem kraje – vzniká Provincia Mutensis. Ještě mnohokrát v historii je pak Mýto střediskem, kde se soustředí početné armády, ať už to byla třicetiletá válka, první světová válka či neblahý rok 1968. Městská kasárna v průběhu staletí vytvořila velký komplex, jehož přebudování v novodobých dějinách města přineslo starostům nejednu vrásku na čele.

- 1) DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 17
- 2) DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 19

Z konce 14. století jsou známa i jména prvních vzdělců pocházejících z Vysokého Mýta, kteří prošli ve svých začátcích i mýtskou školou. Patří k nim kanovník u Všech svatých na Pražském hradě Ondřej z Mýta, mistr církevního práva Jan z Mýta, bakalář Petr z Mýta. Město v té době prožívá hospodářský a společenský rozvoj.

Na počátku 15. století se ve městě rozvíjí výrobní síly. Zemědělství podmiňuje rozvoj řemeslnické výroby, která s ním bezprostředně souvisí. Řezníci a sladovníci, kožešníci, krejčí a ševci spolu se soukeníky byli nejbohatšími obyvateli města. Lesy, pole, louky, dvory, rybníky a 18 mlýnů v okolí byly zdrojem bohatství měšťanů za hradbami.

Za krále Jiřího z Poděbrad se Východní Čechy stávají důležitým územím v jeho boji proti králi Matyášovi Korvínovi. „*Král projíždí Vysokým Mýtem při tažení svého vojska na Moravu a o rok později pronásleduje Matyáše v patách jeho vojska, které pustoší celou krajinu. Mýští zůstali věrní i Jiříkovu nástupci králi Vladislavovi, který jim 20. října 1471 potvrdil městská privilegia a polepšil městský znak. Obraz zápasu Jiřího na koni s drakem v barvách bílé, zlaté, červené a jasně modré nahradil původní obraz draka na staré pečetě.*“³ Původní význam kovářského, krejčovského a ševcovského řemesla ustupuje a roste důležitost potravinářských oborů, od počátku 16. století pak význam soukeníků, tkalců a nožířů. Ferdinand Habsburský ve 30. letech 16. století ruší právo cechů určovat ceny zboží na městských trzích. Následně pak uděluje městu vysokou pokutu za to, že mu měšťansko – šlechtický spolek odmítl vojenskou zahraniční pomoc. Městu byla také odebrána všechna privilegia, zabaven všechny feudální majetek, odňat výtěžek z cel a vyměřena nová daň z vaření piva.

„*Roku 1583 projíždí císař Rudolf II. městem při své cestě z Moravy do Čech. Vzpomene si na své město i roku 1602, kdy mu udílí právo tří dobytčích trhů, aby z jejich výtěžku mohlo opravovat cesty a měšťanské zdi.*“⁴ Během třicetileté války se ve městě střídají několikrát královské jízdní i pěší pluky, slezské i saské kompanie, často plundrují a pálí domy – obec po celou dobu zaznamenává jen ztráty. Hmotnou zkázu provázela i zkáza mravní, vojsko tvrdě zasahuje proti těm, kteří nepřijali katolické náboženství.

3) DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 28

4) DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 33

Hospodářský úpadek po válce byl pro království tíživý. Proto se v r. 1628 přistoupilo k navrácení jejich statků a práv. Mýto bylo v polovině 17. století jedno z deseti obcí na pomezí, kde se vybíralo clo ze zboží přiváženého do země. Přesto docházelo k úpadku v královských městech, počet gruntů se zmenšil, také počet poplatného obyvatelstva se snižoval. Městská řemesla a obchod prodělávaly úpadek. Obyvatelstvo bylo vystaveno ideologickému působení jezuitských misíí, které pravidelně navštěvovaly i Vysoké Mýto. Velké církevní svátky, městské slavnosti a poutě i pohřby se neobešly bez účasti bratrstva literátského kůru.

„Bratrstvo zřídilo v kostele dolní kůr, kde se česky zpívalo z velkého kancionálu pod vedením kantorů, a kůr horní, kde se u varhan soustředila nástrojová hudba (1685 sedm hudebníků, polní trubky, pozoun a jiné nástroje).“⁵ Z tohoto období pochází kancionál katolických písní chroustovického faráře Jana Josefa Božana.

V 18. století postihují město opět těžké rány. Velký oheň zničil v roce 1700 sto osmdesát domů.

O čtyři roky později shořelo 238 domů včetně významných památek s písemnostmi. Další ranou byla velká morová epidemie v letech 1714 – 1715. Na památku obětem moru a z radosti nad ukončenými válkami s Francií, postavili měšťané na náměstí mariánský sloup se sochami.

V roce 1777 vznikla ve městě triviální škola, kde se měšťané učili číst, psát a počítat a také základy technických a výrobních činností.

Pro hulánskou posádku byly vystavěny v letech 1773 – 85 konírny a kasárny.

V roce 1816 město zažilo svůj poslední velký požár - oheň zničil 174 domů a vojenskou konírnu, Pražskou věž, pivovar, radnici, masné a pekařské krámy na náměstí.

„V hudební tvorbě 18. století vynikl vysokomýtský Dismas Hataš, violoncellista v Gothě, skladatel sól pro housle a dvou symfonií, a jeho bratr Jindřich Křištof, hamburský herec a skladatel tří operet, i Josef Lipavský učitel hudby, vídeňský pianista, autor klavírních variací, písní a tří oper.“⁶

5) DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 38

6) DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 43

Nejvýznačněji zasáhl své rodiště již na začátku svého života Alois Vojtěch Šembera. Jako mladý student litomyšlské filosofie se se svými přáteli rozhodl uspořádat ve Vysokém Mýtě první deklamatorní zábavu v českém jazyce. Krajský úřad v Chrudimi sice ochotnická představení zakázal a Šembera musel s přáteli zaplatit pokutu, ale přesto v roce 1834 vznikl první ochotnický spolek. Šembera později zařídil pro město první městskou knihovnu. Vyhláška císaře o konstituci 15. března 1848 uvádí do pohybu veřejný život města. Zřizuje se národní garda, počestňuje se škola, je uzákoněna jazyková rovnoprávnost. Zrušení robot a odstranění poddanské vázanosti bylo základem důležitých změn. Město přestalo být feudální vrchností a stalo se kapitalistickým velkostatkem.

Šembera dal podnět i k restauraci gotického kostela sv. Vavřince, vlastním nákladem opravil rodný dům, jeho úsilím vzniká městský archiv, kterému věnoval několik vzácných listin. Sám pořídil a městu daroval pamětní knihu, do které byly zaznamenávány události politického a kulturního života města. Muzejní knihovna a archiv byly významně obohaceny Šemberovými odkazy vzácných knih a později vlastní korespondencí.

60. a 70. léta byla vůbec rušnou dobou probuzené činnosti ve městě. Již 30. června 1860 byl místními nadšenci Josefem Schweiglem a Adolfem Pormem založen významný zpěvácký spolek Otakar (vznikl i ženský sbor Libuše). Za měsíc se třicet členů mužského sboru představilo prvním koncertem v sále U Lípy, v dosud ještě česko-německém písňovém programu. Od roku 1862, kdy Němci ze spolku vystupují, se stává ryze českou kulturní organizací ve městě. Pod předsednictvím A. Hoffmanna a za kmotrovství Františky Šemberové pořizuje si roku 1863 při velké slavnosti svůj prapor. Zúčastňuje se mezi 27 jinými soubory tábora lidu na Kunětické hoře, jeho členové provozují kromě zpěvu i hudbu a recitaci. Významnými událostmi v činnosti tohoto sboru bylo Vítání Svatováclavské koruny v Zámrsku při jejím převozu z Vídně, koncerty ve prospěch Národního divadla a jeho obnovy, slavnostní koncert za osobní účasti Mistra Antonína Dvořáka 26. března 1892 v sále U koruny. Sbor byl v této době co do počtu i kvality svých členů mužského a dámského sboru stavěn na třetí místo v Čechách, za Hlaholem a zpěváckým spolkem kutnohorským.

„Také ochotnické divadelnictví se v těchto letech pevně ustavuje. Od čtyřicátých let můžeme sledovat činnosti skupin studentů a měšťanů, které čas od času vystupují na veřejnosti. V roce 1846 společnost Immentomorací pojmenovaná podle úsloví souseda Habaly pořádá taneční zábavy, výlety do okolí a příležitostné hry v divadelním sále hostince U Lichtenberků na náměstí.“⁷ Hry Klicperovy Rohovín Čtverrohý, Každý něco pro vlast, Tylův Slepý mládenec, Macháčkova Krvavina aneb Rusové na Balkáně a další hry se hrají v letech 1848-1851. Moravské noviny přinesly 15. června 1851 dokonce zprávu, že Vysoké Mýto postaví svůj „zvláštní divadelní dům“. V roce 1862 vzniká spolek Sdružení divadelních ochotníků, který je úředně povolen až o čtyři roky později. R. 1870 se ochotníci přestěhovali do Minaříkova hostince, který však v prosinci vyhořel a zničeno bylo i skromné vybavení ochotníků.

„O čtyři roky později byl tento spolek organizačně přičleněn zpěváckému spolku Otakar a teprve v roce 1886 existuje opět samostatně, ovšem jenom do roku 1897, kdy zastavují samostatnou činnost a znovu se přičleňují ke spolku Otakar.“⁸

Veřejný zájem o historické památky města, podpořený především úpravami historických věží a vznikající městskou archívni sbírkou, byl vyjádřen v roce 1871 návrhem nadšeného kulturního pracovníka Karla Richtra na zřízení městského muzea. Obec ještě téhož roku vyhradila v radniční budově místnost, kde se shromažďovaly první muzejní předměty. Byla založena také knihovna.

Kromě kultury je pozornost věnována i rozvoji sportovních aktivit občanů.

„Významnou tělovýchovnou organizací se ve Vysokém Mýtě stává v roce 1869 Sokol, předsedou se stal Josef Drtina, později Vilém Charvát. Roku 1890 bylo sečteno 96 členů, počátky byly velmi skromné.“⁹ Po roce 1900 se členy sokolských jednot stávají i ženy, dorost a žactvo.

7) DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 56

8) DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 57

9) DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 58

V roce 1902 byla slavnostním koncertem Kmochovy hudby otevřena vysokomýtská sokolovna a později před ní odhalen pomník dr. Tyrše. Rozvíjejí se i další sporty – byl založen bruslařský klub, Klub českých velocipedistů, Lawn-tenis klub, Spolek pro pěstování her mládeže – provozovali hru blízko košíkové, založen byl i klub kopané. Nadšený obdiv pro odvalu a sportovní výkon sklízí v roce 1911 letec ing. Kašpar, který z Pardubic přes Vraclav přiletěl nad Vysoké Mýto a se svým strojem přistál na Hartech.

Na přelomu 19. a 20. století zůstávaly celé oblasti kraje převážně zemědělské. Rozvíjí se ale i některá průmyslová odvětví. Ožívá cihlářský průmysl, ve městě vzniká také továrna na zpracování ovoce, funguje zde také pila, brašnářský a semenářský závod, rozvíjí se ruční domácí vyšívání. V oboru strojírenském byla založena kovotlačitelská dílna, strojírna a slévárna, dále strojnická dílna s obráběcími stroji a pro budoucí život ve městě je důležitá také výroba kolářská Josefa Sodomky. Založena byla i budova nemocnice, významné bylo založení klasického gymnasia – první třída byla otevřena roku 1879. Svou vynikající prací v oblasti archeologie, botaniky a geologie na sebe upozornili bratři Škorpilové.

Verejný kulturní život města se soustřeďuje v Měšťanské besedě, Čtenářské besedě a Řemeslnické besedě. „V roce 1909 se vytváří ochotnický spolek Šembera jako samostatný dramatický odbor zpěváckého spolku Otakar. Již tehdy se v programu činnosti mluví o vlastní divadelní budově. Na začátku století se aktivizuje i činnost zpěváckého spolku Otakar. O velikonocích roku 1904 se zúčastňuje prvního českého hudebního festivalu Ústřední jednoty zpěváckých spolků československých v Praze, v roce následujícím se stává členem Východočeské župy Fibichovy v Pardubicích. K osvědčenému mužskému a ženskému sboru přibývá těsně před válkou i pěvecká „Osma tenorů“ a „Dámská dvacítká“.“¹⁰

V Mýtě dozníval na začátku století i mimořádný talent klavíristky Noemi Jirečkové, která zasvětila své umění dílu Beethovenovu.

10) DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 68

Činnost lidových hudebníků se uplatňuje v četných tělesech působících v 19. a 20. století – např. ostrostřelecká kapela Václava Lejska, sbor tamburašů, i studenti gymnasia měli svůj soubor.

V hromadících se rozporech Rakousko – Uherska, které se projevuje hospodářskými krizemi, stoupajícím politickým napětím i národnostními třenicemi, se zostřují třídní protiklady společnosti. Od konce století je jasné, že rakouský absolutismus bude využívat všech prostředků k soustavnému posilování své moci. I v malém venkovním městě jako bylo Vysoké Mýto, můžeme pozorovat růst vojenských kádřů rakouské armády. Město se stalo vojenským městem se silnou posádkou a významnými vojenskými úřady. Důstojnický sbor byl převážně německý, mnozí z důstojníků byli příslušníky šlechty. I tato okolnost ovlivňovala vývoj města a jeho obyvatel.

Vysoké Mýto se proměňuje v typicky agrárně-průmyslové venkovské město s opožděně se rozvíjejícími kapitalistickými vztahy v ekonomice, kterou určoval převážně potravinářský a spotřební průmysl v malých závodech. „*Zemědělské tradice kraje a živnostenské podnikání, přítomnost rakouské armády a německých důstojníků určuje v této době i jeho politický ráz. Měšťanstvo svými spolky a kluby ovlivňuje společenský život.*“¹¹ Přesto se byť opožděně i ve východních Čechách začínají projevovat revoluční myšlenky dělnictva. Vedle nízkých platů tížila dělníky především dvanácti až patnáctihodinová pracovní doba, nemožnost vzdělání, ba přímo negramotnost. Podpurná hnutí sociální byla prvními organizacemi pracujících, které vznikaly na konci 19. století a přežívaly dlouho po první světové válce. Dělnické spolky se snažily ulehčit hmotnou bídu pracujících a zprostředkovat jim vzdělání.

Se začátkem první světové války se do města sjelo nebyvalé množství záložníků i důstojníků. Všechny školy a veřejné budovy byly zabrány, město ihned pocítilo válku. Vojáci zaplavili sady, zahrady, ulice i blížká pole. Normální život obyvatel ustal. „*Lidé začali projevovat živelný odpor k válce, šířily se protirakouské letáky. Docházelo ke srážkám mezi německými důstojníky a občany. Rakouská vláda vyhlásila opatření: přestala existovat svoboda občanská, svoboda tisku i slova, listové tajemství, veřejný spolkový život byl zastaven. Uhasínal i hospodářský život města.*“¹²

11) DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 71

12) DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 74

Školy vyučovaly nepravidelně v náhradních místnostech, nejvýše tři dny v týdnu.

K vojsku bylo odesláno mnoho mužů, řemeslnické dílny vyráběly pro vojsko. „*Město pustlo. Válečné drancování se nezastavilo ani před kulturními památkami. Byly rozbity 3 zvony – materiál byl použit pro armádu.*“¹³

VŘSR povzbudila i dělnické hnutí ve východních Čechách. Pracující požadovali kromě skončení války také řešení sociálních otázek. Vytvoření samostatného státu přijali všichni s nadšením. Nenáviděné symboly Rakouska zmizely z úřadů a veřejných místností.

Buržoazie začala upevňovat svoji moc – provedla měnovou reformu kolkováním peněz, stažením zlatých, stříbrných a kovových mincí, do svých rukou převzala část majetku rakouské a německé šlechty. Byla uzákoněna svoboda tisku, bylo zavedeno rovné volební právo, státní podpora v nezaměstnanosti, osmihodinový pracovní den.

Ihned po válce zasáhla hospodářství krize. Vracející se vojáci těžko hledali zaměstnání, ceny stoupaly rychleji než mzdy, přidělový systém byl nedokonalý, černý obchod a lichva se rychle rozvíjely.

„*V červnu 1919 se konaly první volby do obecního zastupitelstva. 36 míst si rozdělili sociální demokraté (14), národní socialisté (11), národní demokraté (8) a agráři (3). Volilo tehdy 4 815 voličů.*“¹⁴ O dva roky později vznikla místní organizace Komunistické strany Československa.

Po válečné době divadelní nečinnosti se ustavuje r. 1918 Spolek pro zbudování a udržování divadla ve Vysokém Mýtě pod předsednictvím starostů města. Spolek zakoupil pozemek a postavil na něm divadelní budovu. Druhým divadelním spolkem města byla Lidová scéna.

Při ní byl později založen i taneční, pěvecký a orchestrální kroužek pěstující i operetu. Ožívá i činnost tělovýchovných organizací. Kromě Sokola ve městě začal působit i Orel a Dělnická tělocvičná jednota, vytváří se nové kluby pěstující kopanou, lehkou atletiku, tenis, lovecký sport. Vynikajících výsledků dosáhl vojenský jezdecký sport s Rudolfem Poplerem. V roce 1933 byla vybudována Tyršova veřejná plovárna.

13) DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 74

14) DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 78

Dvacátá léta dala ve Vysokém Mýtě vyvrcholit dílu vynikajícího překladatele profesora Otmara Vaňorného. Dostává se na gymnázium, překládá Homérovu Odysseu a Iliadu, Vergiliovu Aeneidu, Lukreciovo dílo O přírodě. Ve městě působily a tvořily i další osobnosti – malíři, sochaři, řezbáři. Hospodářský a politický zápas v době krize podpořil demokratizaci veřejného života. Obrana republiky sjednocovala poctivé lidi bez ohledu na stranickou příslušnost.

15. března 1939 byl vytvořen Protektorát Čechy a Morava a už 16. března přijeli do Vysokého Mýta němečtí okupanti, ve městě zavlály vlajky německých fašistů. Obyvatelstvo se k nim chovalo nevšimavě. Nenašli ve městě žádnou podporu pro svou germanizační činnost a rasovou nenávist. „*Od začátku okupace projevovali obyvatelé rozmanitými způsoby živelný odpor proti fašistům. Nařízení úřadů se sabotovala, výroba se zpomalovala, nesouhlas se projevoval nošením odznaků v národních barvách, nápisy na zdech a domech, vzpomínkami na představitele národní kultury, hudebními a divadelními pořady, zdůrazňováním pokrokových tradic národa ve školách až do té doby, než zasáhla cenzura a bezohledný okupační dozor, pohrůžky a teror.*“¹⁵ K vyššímu stupni odboje proti okupantům vedly své členy ilegální organizace, velkou roli sehrály komunistické skupiny, které byly dobře organizované. Jejich nevýhodou bylo to, že se o nich vědělo a v jejich řadách probíhaly razie a zatýkání. S nimi spolupracovala i skupina studentů reálného gymnázia, která působila až do zatčení jejich členů v roce 1942. Někteří z nich byli popraveni, jiní odsouzeni do vězení. Po celou dobu války se různé skupiny obyvatel snažily o špionážní činnost a odpor proti fašistům. Patřily k nim i skupiny partyzánů. Vysokým Mýtem projížděly v květnu 1945 silné německé ozbrojené jednotky, ještě 9. května pobíhali Němci zmateně v uličkách města, docházelo k přestřelkám. V bojích o město padlo 13 rudoarmějců, z německé strany to bylo 33 vojáků. V květnovém povstání se do čela vedení obcí dostaly nové orgány moci – národní výbory. Po válce ožívá činnost politických, sportovních i kulturních organizací.

15) DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 88

„Vzniká Svaz české mládeže – pořádají kulturní vystoupení, organizují soutěže, zveřejňují dokumenty místního studentského odboje. Sportovní činnost pokračuje úspěšně v jednotlivých oddílech, které tu byly už před válkou. Činnost zahajuje i nově zřízená jednotná hudební škola. 140ti členný zpěvácký a orchestrální soubor místního strojírenského závodu uvedl s velkým úspěchem pásmo národních písní *Od svítání do soumraku* pod taktovkou jeho autora profesora Jaromíra Rádla“¹⁶. Divadelní spolek Šembera připravil k zahájení své činnosti Jiráskovu Lucernu. Výtvarný život se rozvíjí četnými výstavami umělců, jejichž dílo spjaté s krajem východních Čech a Vysokým Mýtem po válce začíná nebo vrcholí. K nim patří například krajinomalba Jana Jušky, tvorbou zátiší a portrétů vyniká Václav Peřina, druhou světovou válkou jsou zase inspirována díla Františka Matouška.

V oblasti vědy vynikají bývalí absolventi vysokomýtského gymnázia Jaromír Neumann v oboru historie a teorie umění, Ladislav Trlifaj v oboru fyziky.

„V roce 1956 dochází ke sloučení dvou závodních klubů ZK THZ a ZK Karosa a vzniká Klub strojírenských závodů (později opět s názvem Závodní klub Karosa), který spojil činnost místních kulturních spolků a vytvořil nové předpoklady k jejich činnosti. Zde se rozvíjí činnost Otakara, vedeného po roce 1945 profesorem Jaromírem Rádlem, Josefem Jetmarem, profesorem Josefem Klímou, později sbormistrem a od roku 1962 dirigentem symfonického orchestru Bohuslavem Vítkem.“¹⁷ Po roce 1945 byl sbor rozšířen o dětský sbor, který vedl Norbert Muzikant. Ve své činnosti pokračuje i divadelní spolek Šembera a spolek Lidové scény. V roce 1959 byla vytvořena Mladá scéna a dětský divadelní soubor, který pod vedením svého režiséra a autora mládežnických her Josefa Mlejníka dosáhl cenných úspěchů i na celostátních soutěžích. Svoji činnost zahajuje také odbor recitační, estrádní a loutkářský, výtvarný, filatelistický a fotografický, rozšiřuje se knihovna. „V roce 1972 pracovalo 18 souborů a kroužků, které organizovaly celkem 420 členů z řad dospělých, mládeže i dětí.“¹⁸

16) DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 93

17) DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 95

18) DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, s.101

Mnohé z nich se účastní nejen celostátních, ale i mezinárodních soutěží, ve kterých rozhodně svými výkony nezapadají. Kroužek filmařů obdržel za film „Mikuláš Koperník“ uznání na mezinárodní soutěži ve Vídni. V porevoluční době se začínají organizovat i další spolky a soubory. Odsun sovětské posádky z města měl vliv na všechny stránky života ve městě.

Kromě politických a morálních důsledků mělo velký význam také to, že posádkové velitelství, které zabíralo polovinu budovy bývalé LŠU, tuto budovu opustilo a nově vzniklá ZUŠ tak mohla rozšířit svoje prostory a zdvojnásobit počet svých žáků. Vznikají zde žákovská hudební tělesa – saxofonový kvartet, big band, dechovka, Saframentská kapela, dětský symfonický orchestr, z dětského pěveckého sboru Otakárek se formuje nový soubor Rubínek, který pod vedením Pavla Zerzána absolvuje mnohé festivaly a přiváží domů mnoho významných ocenění. Ve zdech ZUŠ nachází svoje útočiště také pěvecký sbor Otakar zprvu pod vedením Pavla Zerzána, v současné době jej řídí Věra Milerová. Sbory vznikají ovšem nejenom v ZUŠ. Znovuzrozen je chrámový sbor, který pod vedením Jana Fajfra jen vzkvátá, nejmladší zpěváčci nacházejí možnost si společně zazpívat ve sborečku Karosáček, který založila Marcela Klímová a který působí v MŠ Slunečná. Krátký život měl gymnazijní sbor Kometa, který se však do sborového zpěvu ve městě také zapsal několika velmi pěknými koncerty.

Vysoké Mýto patří mezi města se zajímavou historií a bohatou kulturní tradicí. To dokládá i dlouhé sto padesáti pětileté působení sboru Otakar, na který v průběhu století navázalo několik dalších sborů.

2. Karosáček

Sbory jsou v této práci řazeny za sebou chronologicky podle věkové kategorie členů, kteří je navštěvují. Je tedy logické, že prvním sborem v pořadí je sbor, který působí v mateřské škole Slunečná - Karosáček. Jeho tradice je dlouholetá a působení rozsáhlé. Svoji činnost zahájil v roce 1978. Sbor měl od počátku 23 dětí ze všech tříd mateřské školy Karosa a vedoucí sboru se stala Marcela Klímová, která stála v jeho čele až do nedávné doby. Samozřejmě nechyběla ani klavíristka, kterou se stala profesorka Olga Škorpilová, dalším nástrojem byla flétna, na kterou hrál Tomáš Klíma. Sbor měl také určená sóla, která v té době zpívala tři děvčata, ta taky uváděla celý program. Děti zpívaly z počátku ve vlastním oblečení, až v průběhu roku se povedlo oblečení sjednotit díky rodičům, ale i podpoře Karosy. Jejich první vystoupení se uskutečnilo 7. prosince 1978 na besedě s důchodci a díky tomu, že bylo vystoupení přijato kladně, bylo zahájeno působení tohoto sborečku, který od té doby rozdává radost všem. Tento rok děti zpívaly ještě u příležitosti vánoční besídky a MDŽ. První velké akce, které se Karosáček zúčastnil, byla tělovýchovná akademie pořádaná tělovýchovnou jednotou, kterou sboreček zpestřil svým vystoupením. Se stoupajícím počtem vystoupení rostla také jistota sboru, proto se sbormistryně rozhodla zúčastnit se přehlídky dětských pěveckých sborů v Ústí nad Orlicí dne 19. května 1979.

Každý rok děti školou povinné odcházely a nové děti do školky přicházely, a tak se sestava dětí každý rok velmi proměňovala, sbor si však udržel standard zhruba od dvacetido padesáti dětí. Stejně tak se měnila sóla a přidávaly se jednotlivé nástroje, jako třeba xylofon, nebo dřívka. Jako doprovod se také objevila harmonika místo klavíru. Kromě toho, že sbor jezdil po přehlídkách, pořádal také koncerty přímo ve Vysokém Mýtě. Dalším takovým byl například koncert při příležitosti otevření nové mateřské školky na sídlišti ve školním roce 1979-80. Karosáček zde program uzavíral a o jeho krásném vystoupení vyšel článek v novinách. Programy byly povětšinou složené z písniček, byly ale také prokládány básničkami. Koncerty se také pořádaly u příležitostí MDŽ, schůze KSČ, besedy s důchodci nebo na výročních schůzích Karosy. S prof. Olgou Škorpilovou se u klavíru střídá PhDr. Jan Klíma a na flétnu hraje Tomáš Klíma.

Sbor měl velký úspěch všude tam, kam přijel a čas od času se o jeho působení objevují i články v novinách. Nejdříve to byly noviny Jiskra, Karosář, později TRS, Právo, či Vysokomýtský zpravodaj. Roku 1987 se například píše v Orlické Jiskře o vystoupení v Letohradě, kde se konala přehlídka pěveckých sborů a kde se sešlo na dvě

stě zpěváků z mateřských škol. Program trval asi tři hodiny a děti ukázaly to nejlepší, co mohly. Hrály, zpívaly a tančily a na závěr všechny děti zazpívaly jednu společně nacvičenou píseň - Touha po míru. Také dirigentka sboru Marcela Klímová občas prezentuje aktivity sboru v tisku, např. když píše, jak děti reprezentují značku Karosy nebo když popisuje nikdy nekončící práci se stále novými dětmi: „*Zdá se vám samozřejmé, že předškoláci pěkně zpívají, radostně podupávají a hrají na rytmické a melodické nástroje? Tak samozřejmě to však není. Každým rokem – už od září 1978 – je zapotřebí vybrat děti ze čtyř tříd mateřské školy. Pak se pro ně hledají a tvoří písničky, hravou formou se upevňuje intonace a rytmus, nacvičuje program. Děti, které původně rozeznaly 2 – 3 tóny, zpívají v rozmezí celé oktávy, a když zpívají pěkně – odchází. Práce začíná znova.*“¹⁹

Díky tomu, že má Karosáček tak dobré jméno, přicházejí každý rok malé tříleté děti s nadšením a chutí přidat se. Neučí se tím jen svému mateřskému jazyku, ale rozvíjí se také rytmus a smysl pro cit, výšku a sílu tónu.

Ve školním roce 1993 - 1994 přidala Marcela Klímová jako doprovodný nástroj kytaru a bubínky. Nejvíce dětí měl sbor v letech 1997-1998, kdy jejich počet dosáhl padesáti osmi dětí. V těchto letech sbor doprovázela na klavír paní učitelka Dlouhá. Tímto rokem také procházely oslavy dvacátého výročí od založení sboru. Oslava se konala 14. května. Koncert byl pro všechny příznivce sborového zpěvu a přišli se samozřejmě podívat i ti, kteří v předchozích letech v Karosáčku působili.²⁰

Sbor postupně rozšiřoval své působení. Roku 2001 zpíval na vítání občánků a začal přidávat i další aktivity. Začal zpívat u slavnostního rozsvěcení vánočního stromečku a tuto tradici si drží dodnes, kdy se společně s nejstarším sborem ve městě - Otakarem – pokouší předvánočně naladit obyvatele města, kteří na náměstí přicházejí v hojném počtu, a buď jenom tiše poslouchají, nebo se přidávají a zpívají společně s oběma sbory.

V letech 2002 - 2003 oslavuje sbor své dvacáté páté výročí. Sbormistryně počítá děti, které jí ve sboru „prošly pod rukama“ a dochází k třímístnému číslu - 894. Úctyhodné množství malých zpěváků a zpěvaček.

19) *Kronika sboru Karosáček*

20) Příloha I.

15. května 2003 vyšel o Karosáčku článek v TRSu, kde se píše o jednom malém nenápadném výročí. Mluví se zde o tom, jak dobré je rozvíjet hudební sluch a jak přínosný tedy sbor pro děti je. Objevuje se zde samozřejmě i přání k dalšímu dlouhému působení.²¹

K tomuto krásnému výročí však děti jen nezpívaly, ale společně se svými učitelkami připravily sportovní stanoviště, kam přicházely spolu se svými dětmi i rodiče a soutěžili na slavnostně vyzdobených stanovištích a na závěr si všichni zatancovali na diskotéce.

Kromě přehlídek sborů v Ústí nad Orlicí se konaly i přehlídky Vysokomýtských pěveckých sborů, kterých se kromě Karosáčku zúčastnil i další mýtský sbor Rubínek. Přehlídky se konají každý rok, Karosáček na klavír doprovází Dáša Svobodová. S Rubínkem se znovu setkávají na dalším ročníku přehlídky v roce 2006, kde zpívají pásmo „ O kočkách a myších“.

V roce 2007 získala dirigentka Marcela Klímová jednu z výročních cen města, tzv. Kujebu za svoji dlouholetou obětavou činnost ve sboru a také ocenění za vedení sboru od hejtmana rodového kraje Chrudim PaedDr. Augustina Andrlého. V novinách také vyšel rozhovor s paní Klímovou, kde hodnotí dosavadní činnost a také sděluje, co je pro ni ten největší úspěch: „ ...největším úspěchem je určitě ten vklad, který si děti s sebou nesou, když ze sboru odcházejí. Moc mě těší, když je vidím po letech v Rubínku nebo s hudebním nástrojem v ruce na koncertě ZUŠ nebo třeba v dechovce. Je k nezaplacení, když si člověk umí zkrášlit život hudbou, my pomáháme nastoupit tu příjemnou cestu životem.“²² Tato slova by určitě podepsali všichni umělečtí vedoucí i dalších, nejen vysokomýtských, sborů.

Pomalou ale jistě se přiblížilo 30. výročí založení sboru, to se píše už rok 2008 a dirigentkou je stále Marcela Klímová, ve sboru se už vystříдалo 1191 dětí. Sbor zpívá národní i umělé písně, ale také tvorbu přímo prof. Jana Klímy, který zhudebnil velkou řadu básniček.

21) TRS Vysoké Mýto, květen 2013

22) *Kronika sboru Karosáček*

Sbor oslavuje na májovém Kujebání, kdy se u klavíru vystřídali všichni klavíristé, kteří v souboru do této doby působili. Byli to Jan Klíma, Tomáš Klíma, Olga Škorpilová, Miloslava Hažlinská, Emilie Dlouhá a nakonec Dáša Svobodová - Koupilová. Nebylo to však jen výročí sboru, ale také výročí založení mateřské školy Slunečná, která slavila o krásných deset let více, tedy čtyřicet. Připomíná se také název sboru, který jej dostal podle podniku Karosa, neboť školka Slunečná byla původně založena pro děti zaměstnanců tohoto podniku. O Karose se mluví i v době, kdy už není Karosou, ale firmou Irisbus Iveco, ale Karosáček své jméno určitě nezmění.

Kromě spolupráce s Otakarem a Rubínkem hledal sbor i jiné nové příležitosti. Dochází proto ke spolupráci s Berenikou, což je občanské sdružení pro rodiče dětí s mentálním a tělesným postižením. Zde děti zpívaly pro radost a vytvořily spolu s dětmi z Bereniky krásný program. V roce 2012 odchází na mateřskou dovolenou klavíristka Dáša Kvapilová a místa u klavíru se ujímá Olga Mrázová. V roce 2013 Karosáček oslavuje další výročí, třicáté páté. V tomto roce děti zpívají jak na besedě s důchodci, tak při příležitosti rozsvěcení stromečku, kde je na programu opět jedna společná píseň s Otakarem. Marcela Klímová předává sbor do rukou Olgy Mrázové, která pokračuje v činnosti se stejným úsilím jako její předchůdkyně a zakladatelka sboru. Sbor do dnešního dne působí na řadě akcí ve Vysokém Mýtě a díky nadšeným rodičům a prarodičům má vždy hojné obecenstvo, které výkony dětí hodnotí vždy velmi kladně.

Karosáček je pěveckým sborem, který láká snad všechny děti z mateřské školy. V průběhu svého fungování se zde vystřídalo mnoho nadaných zpěváků, kteří své působení postupně rozšířili i do dalších Vysokomýtských sborů. Sbor je skvělým nástrojem pro vytvoření hudebního citění a pro rozvíjení kolektivního myšlení.

3. DPS Rubínek

3.1 Historie Rubínku do roku 2006

Sbor založil roku 1993 učitel ZUŠ Mgr. Pavel Zerzán. V prostorách opravené základní umělecké školy ve Vysokém Mýtě, k jejíž přestavbě došlo v letech 1993 – 1994, kdy se z bývalé vojenské budovy a z bývalého kasina stala moderní instituce nabízející hudební vzdělání, našel tento sbor svoje útočiště. Součástí zrekonstruované budovy je i nádherný koncertní sál, kde Rubínek i ostatní hudebníci často vystupují. Již v květnu roku 1994 Rubínek uspořádal 1. ročník Přehlídky dětských pěveckých sborů. Účinkovaly zde především třídy s rozšířenou hudební naukou. Další akcí, které se sbor tohoto roku zúčastnil, bylo v prosinci setkání dětských sborů v Ústí nad Orlicí. Téhož roku ještě Rubínek vystoupil na vánočním koncertu, stejně jako smíšený pěvecký sbor Otakar. Koncert se konal 11. prosince v kostele sv. Vavřince. V květnu roku 1995 koncertoval Rubínek společně s Violou v Žamberku. Téhož roku v dubnu se také konala 2. ročník Přehlídky pěveckých sborů. Přehlídky se účastnily přípravné sbory a sbory z hudebních nauk. V březnu roku 1995 získal Rubínek stříbrné pásmo na soutěži v Ústí nad Orlicí.

3. ročník Přehlídky pěveckých sborů se zúčastnil i pěvecký sbor Viola ze Žamberku a na závěr zazpívaly sbory společně dvě písně: Dona nobis pacem a Píseň Přátelství. Rubínek také opět získal stříbrné pásmo na soutěži v Ústí nad Orlicí. V květnu roku 1996 se konaly ještě dva koncerty a to společný koncert ve Vysokém Mýtě Rubínku s Ptáčaty (Rychnov nad Kněžnou) a druhý v tomtéž složení v Rychnově nad Kněžnou. 4. přehlídka roku 1997 se konala za účasti přípravných sborů, Rubínku a Podorlického dětského pěveckého sboru. V květnu 1997 se ve Vysokém Mýtě opět ukázal sbor Ptáčata z Rychnova nad Kněžnou. Téhož roku získal Rubínek zlaté pásmo jak v okresní soutěži, tak v krajském kole, které se konalo v Hradci Králové. V dubnu se konal další ročník přehlídky pěveckých sborů, které se jako host zúčastnil Podorlický pěvecký sbor Jablonné nad Orlicí. Rok 1997 sbor ukončil vánočním koncertem v kostele sv. Vavřince, společně s Otakarem a Smyčcovým orchestrem ZUŠ.

Rok 1998 byl započat Jarním koncertem, kterého se zúčastnily přípravné sbory od 2. do 6. třídy, Rubínek a DPS ZUŠ Dolní Újezd. V březnu se konal 1. ročník festivalu dětských pěveckých sborů v Šemberově divadle. Setkaly se zde sbory z Vysokého Mýta, Rychnova nad Kněžnou, Svitav a České Třebové. V dubnu získal

Rubínek zlaté pásmo v krajské soutěži v Hradci Králové s postupem do ústředního kola. Ústřední kolo probíhalo v Uničově a bylo nesoutěžní. Ještě téhož roku v září se konal 25. ročník Mladé Smetanovy Litomyšle, jako pocta Bedřichu Smetanovi. Společně s Rubínkem se festivalu zúčastnily další tři sbory: Dětský folklórní soubor Vínek, DPS Kašpárek a Collegium Maiorum. Hostem byl také taneční soubor studentů Arcibiskupského gymnasia z Prahy. Na jaře roku 1999 se konal II. ročník festivalu dětských pěveckých sborů za účasti DPS Kašpárek (ZUŠ Litomyšl), DPS Zlatý klíček (ZŠ Komenského, Ústí nad Orlicí), DPS Petrklíč (ZUŠ Letohrad) a DPS Rubínek (ZUŠ, Vysoké Mýto). Na první zahraniční cestu odjel Rubínek 8. května 1999 do německého Korbachu. Informace o sboru se objevily hned ve čtyřech německých titulech.

V dubnu roku 2000 se Rubínek na jevišti poprvé setkal s DPS Karosáček (MŠ Slunečná, Vysoké Mýto). Kromě dalších běžných koncertů, které se konaly během roku, přijel na koncert také sbor z Korbachu, kde vystupoval Rubínek v předchozím roce. Koncerty se víceméně každý rok opakují a sbor koncertuje jak ve Vysokém Mýtě, tak i v blízkém okolí. V květnu roku 2001 se sbor zúčastnil první zahraniční soutěže ve Slovinsku. Předcházela tomu náročná příprava, po které byla zaslána nahrávka, na jejímž základě byl Rubínek vybrán do mezinárodní soutěže dětských a mládežnických sborů. *„Ve své kategorii se Rubínek utká s dětskými sbory ze Slovinska, Slovenska, Ruska a Maďarska. V soutěžním programu zazní polyfonní skladba Giovanniho Pierluigi da Palestriny: Bonus est Dominus, Ukolébavka Davida Lukáše s textem Jaroslava Seiferta, dále Hejdum dá! Zdeňka Lukáše a I'm going up a yonder Waltera Hawkinse. Dětský pěvecký sbor Rubínek se představí slovinskému publiku také ve svém asi třicetiminutovém mimosoutěžním vystoupení na centrálním náměstí v Celje. Vyvrcholením celého soutěžního festivalu bude nedělní zpívání v městském parku, kde každý zahraniční sbor předvede jednu lidovou písničku, typickou pro svoji vlast - Rubínek zazpívá českou lidovou Teče voda ve sborové úpravě Zdeňka Lukáše.“*²³ Sbor se nakonec umístil na třetím místě a i díky tomuto úspěchu získal cenu města Vysokého Mýta za reprezentaci města.

23) ZERZÁN, Pavel. TRS, 3. 5. 2011

Mimo klasických koncertů se Rubínek roku 2002 zúčastnil spolu s Rubešáčkem (Skuteč) a Jizerkou (Semily), festivalu dětských pěveckých sborů v Šemberově divadle ve Vysokém Mýtě. V polovině tohoto roku si zazpíval také s Otakarem a německým sborem MGV Uelversheim. Roku 2003 se v říjnu sbor vydal na koncertní turné po USA, vybráno bylo 27 dětí, které odcestovaly 20. října z Vysokého Mýta.

„Koncerty se konaly ve státech Wisconsin, Illinois, Iowa a Minnesota. Celkem se konalo 13 koncertů ve školách, kulturních domech, kostelích a na odborné konferenci amerických učitelů hudební výchovy, sbormistrů a dirigentů organizace Wisconsin Music Educators Association.“²⁴

V tomto roce se sbor zúčastnil ještě několika vánočních koncertů ve Skořenicích, Českých Heřmanicích, nebo v kostele sv. Vavřince ve Vysokém Mýtě. Rok 2004 byl započat festivalem pěveckých sborů v Šemberově divadle ve Vysokém Mýtě 23. března 2004. Na tomto festivalu se předvedly sbory Rubínek (Vysoké Mýto), Pramínek (Pardubice), Rubešáček (Skuteč), Carmina (Rychnov nad Kněžnou) a pěvecký sbor Slovanského gymnázia Olomouc. 27. května 2004 se konal koncert k 10. výročí založení Rubínku. Kromě koncertu bylo naplánováno setkání bývalých členů v prostorách ZUŠ. Vánoční šňůra koncertů byla ukončena tento rok v kostele sv. Vavřince. Rubínek zde zpíval pásmo koled v úpravě od Jana Fajfry za doprovodu orchestru a na závěr zaznělo Ave verum od W. A. Mozarta, které Rubínek nacvičil spolu s Otakarem a Bendlem

Rok 2005 byl zahájen velmi úspěšně, na krajském kole soutěže dětských sborů v Holicích získal Rubínek zlaté pásmo s postupem do ústředního kola. Tento rok pokračoval velkolepě. 14. dubna se sešly všechny vysokomýtské dětské sbory na jednom pódiu v Šemberově divadle. Představily se zde všechny přípravné sbory Rubínku, samotný Rubínek a jak host sbor MŠ Slunečná Karosáček. Každý sbor měl svůj program a na závěr sbory společně zazpívaly dvě skladby z muzikálu Starci na chmelu - Do gala, Bosa nova. Dalším velkým koncertem byl společný koncert Rubínku se sborem Vodopád ze ZUŠ Jána Cikkera Banská Bystrica ze Slovenska v rámci 2. ročníku festivalu „Královéhradecké slavnosti sborového zpěvu“.

24) ZERZÁN, Pavel. *Výroční zpráva o činnosti 03-04*

Při této příležitosti se konal také koncert v katedrále u sv. Ducha, kde se na večerním galakonzertě společně zpívaly skladby od Petra Ebena z cyklu Zelená se snítka: Jarní, Kdyby tu nic nebylo, Podzimní, Na našem sádku za doprovodu Filharmonie Hradec Králové. V roce 2006 se konalo méně koncertů, než bylo zvykem. Nejdůležitější byl festival dětských pěveckých sborů, kterého se kromě Rubínku zúčastnily také sbory Kvítek (Chotěboř) a Gaudium (Svitavy). V květnu to pak byl koncert všech dětských sborů z Vysokého Mýta (Rubínek a jeho přípravné sbory, Karosáček).

3.2 Současnost Rubínku od roku 2006 do současnosti

Roku 2006 zastoupila dlouholetou klavíristku Ivu Vrátilovou, která odešla na mateřskou dovolenou, Adéla Moravcová. Sbor zkouší dvakrát týdně, pondělí a čtvrtek a v hlavním sboru se schází 70 dětí. V jeho přípravných sborech lze napočítat ještě dalších 85 členů. Dělené zkoušky vede Jitka Dušková, Jana Andrlová, Monika Zerzánová a Pavel Zerzán. Tento rok byl ve znamení příprav na zahraniční cestu do Belgie, na kterou sbor odjel 14. listopadu 2006. Do té doby se konaly poctivé přípravy a sbor také absolvoval několik koncertů s repertoárem, se kterým se chtěl představit v Belgii. Jelikož nemohli jet všichni členové, bylo vybráno 40 zpěváků individuálním přezkušováním. „*Sbor bydlel na jedné ubytovně pro belgické skauty v malém městečku Elezzelles, asi 60 km od Bruselu a během svého týdenního pobytu absolvoval 10 koncertů, převážně v místních chrámech pro veřejnost a výchovné koncerty v belgických školách. Sbor měl na cestu připraveno 45 skladeb, vše zpívané z paměti, celkem v 6 světových jazycích.*“²⁵ Rubínci během svého zájezdu navštívili i Brusel a ze své cesty se vrátili 22. listopadu 2006. Po návratu probíhala příprava na tradiční vánoční koncerty a rok se uzavřel koncertem společně s Otakarem (Vysoké Mýto) a Bendlem (Česká Třebová) za spolupráce Litomyšlského symfonického orchestru pod taktovkou Jana Šuly. V květnu následujícího roku si Rubínek ve Vysokém Mýtě zaspíval společně s Královéhradeckým Jitrem, konal se také další ročník setkání všech vysokomýtských dětských pěveckých sborů.

Následující rok se místa hlavní klavíristky ujala opět Iva Vrátilová, do všech sborů při ZUŠ chodilo již 134 dětí. V hlavním sboru ale klesl počet zpěváků o dvacet dětí a nastaly obavy z tohoto snižujícího se stavu. Byly však zbytečné. Sbor si udržel svou kvalitu a ukázal ji 7. září 2007, kdy vystoupil při příležitosti konání soutěže „Volba královny královských věnných měst“. Tato soutěž se konala v Šemberově divadle ve Vysokém Mýtě a celým večerem provázel moderátor Jan Čenský. V říjnu se sbor opět setkal s pěveckým sborem Otakar a Litomyšlským symfonickým orchestrem v chrámu svatého Vavřince, kde společně provedli Nocturno A dur Josefa Myslivečka. V lednu 2008 se sbor začal připravovat na soutěž Zahrada písní 2008, která se konala 5. dubna 2008 a kde získal Zlaté pásmo.

25) ZERZÁN, Pavel. *Výroční zpráva o činnosti 2006/2007*

Pro oživení koncertů Rubínku se zapojil taneční soubor ze ZUŠ a secvičili společně vystoupení k písni Adiemus od Karla Jenkinse a Only If od Enyi. V květnu se Rubínek společně se slovenským Popradským dětským pěveckým sborem předvedl na přehlídce v Hradci Králové.

Sbory předvedly jak své vlastní skladby, tak skladbu společnou od Jana Vičara: O Káče a s Káčou. Tuto skladbu zpívalo na 650 zpěváků z Čech i zahraničí. V březnu 2009 do Vysokého Mýta opět zavítal Královéhradecký sbor Jitro pod vedením prof. Jiřího Skopala. Na koncertu se podílel i přípravný sbor Rubínku a všichni se velmi těšili na špičkový sbor Jitro. Téhož roku se také konala přehlídka dětských pěveckých sborů z Vysokého Mýta a na pódiu se vystřídalo na 150 menších i větších zpěváků. V říjnu se sbor začal připravovat na těžkou skladbu Andělské proroctví od Davida Lukáše. Tato vánoční kantáta byla předvedena hned několikrát, s doprovodem Bohemian Symphony Orchestra Prague. Koncerty se konaly ve Vysokém Mýtě, Horním Jelení a Praze a jako sólistka se předvedla Monika Fifernová.

Rok 2010 byl ve znamení příprav na zájezd do německého Korbachu, kam Rubínek odcestoval v březnu a odzpíval zde několik koncertů během tří dnů. Nejdůležitějším vystoupením roku byl koncert k příležitosti 150. výročí založení sboru Otakar. Sešly se zde všechny sbory se svým repertoárem a na závěr společně zazpívaly skladbu To ta Helpa. V říjnu došlo k dalšímu poklesu zpěváků a všechny přípravné sbory společně se sborem hlavním tvořily základnu o 102 členech. Nacvičovaly se skladby nové, ale oprašovaly se i skladby původní. Vánoční koncerty byly v tomto roce ve znamení skladeb Jana Fajfry a Jaroslava Krčka. Po vánočních koncertech se sbor začal v lednu 2011 připravovat na další ročník Mezinárodního soutěžního festivalu dětských a mládežnických pěveckých sborů, který se konal ve Slovinsku. Vybrán byl pouze ten, kdo nepřekročil hranici 15 let. Sbor byl oceněn stříbrným pásmem, a protože zlaté pásmo uděleno v této kategorii nebylo, zpíval Rubínek na koncertě vítězů. Společný koncert dětských pěveckých sborů byl v tomto roce ve znamení Beatles. Zpívaly se skladby Let it Be, Imagine a Ob - La - Di. Všechny přípravné sbory (Korálek, Kamínek, Křišťálek) a hlavní sbor se sešly ještě na jednom koncertě a to 1. června ke dni dětí, kde opět předvedly skladby od Beatles. Vánoční koncerty tohoto roku byly provedeny ve spolupráci s Big Bandem ze ZUŠ Vysoké Mýto. Na vlastním vánočním koncertě v Šemberově divadle byla hlavním bodem programu skladba učitele ZUŠ Jiřího Vedrala Zázrak Vánoční. Od ledna 2012 se sbor připravoval na 2. ročník Mezinárodního

soutěžního festivalu „Černomorski Zvutsi“ v Bulharsku. Do bulharského Balčiku bylo vybráno 42 dětí. Na cestu se sbor vydal 5. června 2012. Soutěže se zúčastnily sbory z Bulharska, Česka, Rumunska, Řecka, Litvy a Finska. Rubínek byl oceněn diplomem „Za hudební budoucnost Evropy“.

10. dubna 2013 do Vysokého Mýta zavítal sbor Carmina z Rychnova nad Kněžnou. Rubínek společně s Carminou zazpíval na dvou koncertech pro studenty gymnázia. Na oplátku pak přípravné sbory Korálek a Kamínek zavítaly do Rychnova nad Kněžnou, kde předvedly samostatný program s názvem „Bude nás pět...“.

A školní rok sbor uzavřel koncertem při příležitosti „Evropského svátku hudby“ ve Vysokém Mýtě na náměstí Přemysla Otakara II. Rok 2014 byl pro sbor důležitý, slavil již 20 let svého trvání.²⁶ K tomuto výročí vyšel článek v TRSu. Sbor se ještě sešel se svými bývalými členy a sevíčil některé skladby, které provázejí sbor po celých 20 let. Bylo také natočeno video, které je lze nalézt na internetové stránce.²⁷

Sbor se za svého působení zúčastnil mnoha vystoupení a koncertních zájezdů. Navázal na působení sboru Otakárek, pod vedením Pavla Zerzána vzkvétá a obsazuje přední místa na soutěžích nejen v České republice.

26) Příloha II

27) REGIOVOX, „Dětský pěvecký sbor RUBÍNEK.“ *Wwww.youtube.com* [online]. 2014 [cit. 2015-05-10]. Dostupné z:

<https://www.youtube.com/watch?v=Mlveu1KUKUU>

4. Dívčí pěvecký sbor Kometa

Pěvecký sbor Kometa vznikl z iniciativy studentů na Gymnáziu Otmarovaňorného ve Vysokém Mýtě roku 2009 a jeho působení na hudební scéně mělo bohužel pouze dvouleté trvání. Nápad na vytvoření sboru vznikl tehdy, když někteří dobrovolníci organizovali před vánočními společnými zpíváními na schodech gymnázia. Zájem mezi ostatními studenty o tuto aktivitu ale velký nebyl. Organizátorky těchto setkání se proto rozhodly vytvořit sbor, který by pro ostatní program nacvičil a předvedl. Sbor ale nemohl zkoušet a fungovat pouze jako aktivita studentů, proto se ho jako sbormistryně ujal učitelka hudební výchovy Michaela Shánělová.

Nejprve se zpívalo pouze ve školní aule, skladby byly jednoduché, jednohlasé až dvouhlasé, krátké a málo závažné. Protože děvčata vykazovala velké pokroky, sbormistryně se rozhodla, že rozšíří repertoár na tři až čtyřhlasé skladby a rozšíří i prostor působení mimo školu. Program obsahoval nejen lidové skladby, ale i skladby z oblasti vážné hudby. Nejprve sbor zpíval bez doprovodů, postupně se však přidával doprovod v podobě klavíru, nebo kytary.

Repertoár se rychle rozšiřoval a noty nesháněla jen sbormistryně, ale dala prostor také nápadům ze strany zpěvaček. Zpívaly se lidové písně v úpravách, židovské písně a přidala se i oblíbená skladba Happy Day. Vážnější skladby – Vivaldiho *Fecit Potentiam* nebo Pitoniho *Cantate Domino* se staly zpestřením do té doby poměrně živého a odlehčeného programu. Sbor žánrově rozšířil repertoár a tím se zvýšila i chuť do další práce, kterou Kometa zúročila na několika koncertech a dostala se tak do povědomí veřejnosti.²⁸ Bylo proto jasné, že i ona bude přizvána na oslavu 150. výročí sboru Otakar, která proběhla 17. června 2010 za přítomnosti všech vysokomýtských sborů (Karosáček, Rubínek, Kometa, Musica da Chiesa).

Kometa, jako málo známý sbor byl kritikami oceněn pozitivně, takže se jeho členky rozhodly obohatit svoje působení o spolupráci se sbory z blízkého okolí. Prvním koncertem bylo 24. května 2009 vystoupení Komety společně se sborem DPS Čtyřlístek z Ústí nad Orlicí, pod vedením Lenky Lipenské, a se sborem Margherite z Chocně, pod vedením Ivony Filipové. Po představení vlastního repertoáru byly na konci programu společně provedeny skladby *O poštaris avel* a *Music is my life*.

28) Příloha III

Na oplátku se Kometa jela představit do Chocně i do Ústí nad Orlicí. Koncert v Chocni se konal 28. dubna 2010 v evangelickém kostele, byly tak provedeny skladby závažnějšího charakteru, vhodné do tohoto prostředí. V Ústí se sbor představil 25. března 2010 v místní ZUŠ. I přes působení v okolních městech sbor nezanevřel na gymnázium, kde byl založen a dále zde pořádal koncerty pro studenty i rodiče, např. na vánoce nebo při předávání maturitních vysvědčení, kde sbor zazpíval také studentskou hymnu *Gaudeamus igitur*.

Nejdůležitějším vystoupením Komety však nebyl koncert pro veřejnost, nýbrž soutěž *Gymnasia Cantat*, která se konala 10. března 2010. Soutěž byla pořádána v Hradci Králové a zúčastnily se jí kromě Komety také sbory z Litomyšle - KOS a KOKOS, z Hradce Králové – *Cantabile* a *GYBON*. Zlaté pásmo zde získal KOS, Kometa obdržela pásmo bronzové. Důležité však bylo získání cenných zkušeností. Kromě této soutěže se Kometa zúčastnila také přehlídky *MLÁDÍ* v Ústí nad Orlicí, která se konala 16. listopadu. Byla to přehlídka zájmové umělecké činnosti středoškolské mládeže. Podle hodnocení samotné sbormistryně *„I když úroveň, ani účast letošního ročníku přehlídky nebyla příliš vysoká, hodnotíme tento zájezd velice pozitivně“*²⁹, byla přehlídka i přes všechny nedostatky povedená.

Po takto úspěšném roce Kometa ještě natočila své první a zároveň poslední CD s názvem *Husičky, husičky*. CD se nahrávalo 9. a 10. dubna. Své působení pak sbor zakončil na předávání maturitních vysvědčení roku 2011. Důvodem byl odchod hlavních organizátorek souboru na VŠ, kdy se bohužel nenašel nikdo, kdo by chtěl tuto časově i organizačně náročnou práci převzít.

Kometa byl sbor s poměrně krátkým působením na hudební scéně Vysokého Mýta. Fungoval pouze dva roky na místním gymnáziu, i přesto si však zajistil své fanoušky. Působil spíše v komorním složení, ale na zvuku to nebylo znát. Velkým úspěchem bylo natočení CD a soutěž v Hradci Králové, kde byl sbor dobře oceněn.

29) KOMETA. *Webnode* [online]. 2010 [cit. 2015-05-10]. Dostupné z:

<http://kometagvm.webnode.cz/>

5. Musica da Chiesa

Musica da Chiesa je sbor působící při kostele sv. Vavřince ve Vysokém Mýtě. Založil jej v červnu roku 2002 učitel ZUŠ Jan Fajfr, který vystudoval teologii a sbormistrovství a před příchodem do Vysokého Mýta působil na několika místech jako varhaník. „*Od roku 1999 byl varhaníkem a regenschorim v kostele sv. Vavřince ve Vysokém Mýtě, kde také roku 2002 sbor založil.*“³⁰ Po literátském bratrstvu ze 16. století, které bylo v 19. století přeměněno na Farní jednotu cyrilskou se Musica da Chiesa stala pokračovatele tradice duchovní hudby ve Vysokém Mýtě. Musica da Chiesa, místními zkráceně nazývána Chiesa, byla původně založena pro liturgickou činnost, postupně se však její aktivity přesunovaly i na činnost koncertní. Repertoár obsahuje skladby od hudební renesance po současnost. „*Sbor má za sebou řadu vystoupení nejen v České republice, ale i v zahraničí.*“³¹

První koncert absolvovala Chiesa již v červnu roku 2002 ve Vysokém Mýtě. Od té doby se pravidelně účastnila mší, které se konaly jak ve Vysokém Mýtě, tak například i v okolních městech a vesnicích - Litomyšli, Chroustovicích, Holicích, nebo v Makově. Kromě mší zde sbor také koncertoval. 17. -18. srpna se v Zámrsku natáčelo první CD. 1. - 4. července 2004 absolvovala Chiesa zájezd do Korbachu a v září téhož roku vydala své druhé CD *Tempus nativitatis*, které se tentokrát natáčelo ve Vysokém Mýtě.

11. června 2005 se sbor zúčastnil Festivalu duchovní hudby ODRY, kde se setkal s dalšími kostelními sbory: Campagnuolo Barok Ancamble, Chrámový sbor Potštát, Cantate Havířov, Motettenchor Herzogenburg Ensemble Con Spirito, nebo Chorus Collegium Odry.

3. - 4. listopadu 2005 se nahrávalo třetí CD, které dostalo název *In mundo*. Na přelomu června a července následujícího roku se sbor opět vydal do Korbachu. V roce 2009 vydal své čtvrté CD *Ad Glorium Dei*. Do Korbachu se sbor vrátil ještě začátkem července roku 2010. Sbor se také zúčastnil koncertu ke stopadesátiletému výročí Otakaru. Následovalo několik menších koncertů v okolí Vysokého Mýta. Své působení u sboru ukončil Jan Fajfr před koncem roku 2012, kdy na jeho post nastoupil Martin Kubát.

30) Musica da Chiesa, *Ad gloriam Dei* [zvukový záznam na CD]. Vysoké Mýto, 2009

31) 7. *Festival duchovní hudby ODRY*. Frýdek-Místek, 2005.

Odchodem Jana Fajfra sbor svoje aktivity umírnil, jádro nadšenců chrámového zpěvu se však stále scházelo a občas koncertovalo.³²

Od roku 2013 vede sbor Kateřina Dykastová, studentka varhan ze třídy Aleše Bárty na Konzervatoři v Pardubicích a s počtem cca 10 lidí se snaží o obnovení sboru, který do vysokomýtského kulturního života určitě patří. Tradičně můžeme hlasy těchto zpěváků slyšet společně s Otakarskými při provedení České mše vánoční Jana Jakuba Ryby v chrámu sv. Vavřince při půlnoční mši.

Musica da Chiesa je sbor s kratším trváním, přesto je ve Vysokém Mýtě sborem známým. Prosadil se v oblasti duchovní hudby a každý rok připravuje půlnoční mši, která je mezi občany Vysokého Mýta hojně navštěvovaná.

32) Příloha IV

6. Pěvecký sbor OTAKAR

6.1 Historie od roku 1960 do roku 2000

Tradice vysokomýtského sboru Otakar sahá až do roku 1860, kdy bylo v Čechách založeno 12 spolků, mezi které patří i již zmíněný Otakar. Sbor byl založen 30. 6. 1860 a u jeho zrodu stáli především Josef Schweigel a Adolf Porm, oba měli bohaté sborové zkušenosti. Otakar byl také původně založen jako čistě mužský sbor, který byl složený z vysokomýtských učitelů, a v roce založení jich bylo třicet. Účel byl jednoznačný, podpořit národní vědomí a posílit český lid po revolučním roce 1848. Spolek začal působit na náměstí v hostinci Černý orel.

První koncert se konal v hostinci U Lípy a první výjezd byl již 3. září 1860, kdy se sbor vydal do Brandýsa nad Orlicí a při každé zastávce zpíval, v Brandýse se pak konala taneční zábava, která byla proložena sborovým zpěvem.³³ Protože se v té době považovalo za bujičské, když sbor zpíval pouze česky, byl program proložen i německými písněmi. První celý česky zpívaný program byl předveden 27. července 1862 v hostinci U Zedníčků, což způsobilo, že všichni Němci spolek opustili. V této době přijal spolek název OTAKAR podle zakladatele Vysokého Mýta Přemysla Otakara II. V roce 1863 se konala sbírka na vytvoření vlastního praporu. Jeho slavnostní svěcení se konalo 19. července 1863. Této velké slavnosti se zúčastnilo na 17 spolků z okolí.

V září roku 1864 se spolek sloučil se spolkem hudebním. Přes všechny problémy, které spolek prožil, měl toho roku 1873 dvacet tři činných členů. Roku 1881 byly přečteny a chváleny nové stanovy a roku 1882 byly doplněny o dramatickou činnost. Bohužel se ale roku 1884 přestalo spolku dařit a jednalo se o udržení činnosti, jelikož měl na jaře spolek pouze 14 aktivních členů. Roku 1889 se tedy projednával návrh, aby byly do spolku přijaty i ženy a vznikl tak sbor smíšený - návrh byl přijat.³⁴ Otakar se podařilo pozvednout úroveň i počet členů až na 106 a spolek tak pod vedením sbormistra Svobody vzkvétal.

33) MLÍKA, Josef. *140 let pěveckého sboru Otakar*. 1. Vysoké Mýto, 2000, s. 6

34) MLÍKA, Josef. *140 let pěveckého sboru Otakar*. 1. Vysoké Mýto, 2000, s. 10

Roku 1893 se podařilo vytvořit ještě ženský sbor, což bylo pokládáno za velký úspěch. Během roku sbory nacvičily 52 skladeb a Smetanovu Prodanou nevěstu, kterou zpěváci prezentovali 21. července 1895, kdy se v Masarykových sadech konaly pěvecké slavnosti. Sláva však netrvala věčně a sbor se potýkal s malou účastí na zkouškách, což si kladl za vinu Svoboda, a proto z postu sbormistra odstoupil. Na jeho místo byl valnou hromadou zvolen Alois Opletal. Sbor měl v té době 100 členů a i přes slabé zkoušení podával výkon vysoké úrovně.

V únoru roku 1902 byl čestným členem spolku zvolen Antonín Dvořák. Spolek přesídlil do Sokolovny a tam se také konal 12. října koncertní večer. Otakar měl 4 odbory a v nich 202 činných členů a knihovnu o 1540 svazcích. Jedním z odborů byl dramatický, kde byl za ředitele zvolen Antonín Vaniš a již za měsíc dokázal secvičit divadelní hru.³⁵

Na jaře roku 1904 se spolek zúčastnil prvního hudebního festivalu „Ústřední jednoty zpěváckých spolků československých“ v Praze. 1. října 1905 se stal Otakar členem „Východočeské pěvecké župy Fibichovy“ a v květnu roku 1906 se v Chrudimi konal první župní koncert na památku Karla Bendla. Další novinka přišla roku 1909, kdy bylo ustanoveno, že se mohou příštích schůzí zúčastnit i ženy.

V roce 50. výročí založení se osamostatnil dramatický obor pod názvem ŠEMBERA a s velkým úspěchem předvedl během jednoho roku 12 premiér. Mimo to všechny odbory pořádaly společně mnoho akcí. Roku 1930 bylo z nejlepších zpěváků sboru vytvořeno mužské okteto - OSMA. V té době byl sbormistrem ženského spolku František Franěk, který se pokoušel o vzestup spolku, který začínal pomalu upadat. Byla vytvořena „Dámská 20“, jejíž činnost však byla bohužel ukončena z důvodu 1. světové války. V tu dobu se veškerý spolkový život zastavil.

Činnost byla obnovena roku 1919 nejen se starými, ale i s novými členy. Sbor se přestěhoval do Dívčí měšťanské školy a začal pilně cvičit. Nacvičena byla Blodkova opera V studni. 14. prosince 1919 byl uspořádán první poválečný koncert.³⁶

35) *Kronika sboru Otakar*

36) MLÍKA, Josef. *140 let pěveckého sboru Otakar*. 1. Vysoké Mýto, 2000, s. 18

Do funkce sbormistra nastoupil Josef Böhm a soubor se začal orientovat spíše na národní písňovou tvorbu. Díky nadšení a elánu sbormistra propukly velké přípravy na 60. výročí založení. Oslavy se konaly 30. května 1920, v počtu 50 zpěváků se zpívala Česká píseň Bedřicha Smetany. Téhož roku se také změnily stanovy, kdy došlo ke zrovnoprávnění členů a členek spolku. Roku 1921 byl čestným členem spolku jmenován J. B. Foerster. Téhož roku bohužel museli veškeré spolky a politické strany opustit všichni učitelé a opouští proto i Otakar. Tento rok dochází k další nešťastné události a tou je úmrtí zakládajícího člena spolku Františka Kodýtky.

„9. srpna 1925 se Otakar zúčastnil otevření nové divadelní budovy ve Vysokém Mýtě (nynější Šemberovo divadlo). Zpíval sbory Slovánská lípa a Hymny.“³⁷ Vzhledem k blížícímu se 70. výročí sbormistr připomíná slabost spolku, jelikož ještě před deseti lety měl spolek 200 činných členů, kdežto teď jich má jen 50. To se změnilo roku 1934, kdy byl spolek posílen o studenty vysokomýtského gymnázia. Díky tomu se mohl sbor zúčastnit pěveckého festivalu v Praze. Další výročí a to 75. oslavil Otakar společně se Zvukoborem z Chocně, Vlastimilem z Litomyšle a s Orchestrálním sdružením. Rozvoj sborového zpěvu přispěl k myšlence vytvoření také sboru dětského. Roku 1938 se začalo jednat a mělo se zjistit, jestli bude ve městě o dětský sbor zájem a jestli budou chtít děti zpívat. Do hudební školy se nakonec přihlásilo 435 dětí. Tohoto dětského seskupení se ujal Josef Doležal a vybral si do sboru jen děti s hudebním sluchem a již v srpnu se začalo nacvičovat Haydnovo oratorium Stvoření světa.

Roku 1939 byla opět provedena Blodkova opera V studni, což bylo první společné vystoupení s posádkovou hudbou. V této době převzal dětský sbor Norbert Muzikant a jejich první vystoupení se konalo 28. března 1940 na „1. Večeru lidových tanců a písní“ v Šemberově divadle. Rok 1940 byl také rokem výročním a toto krásné 80. výročí bylo spojeno s oslavami 80. narozenin J. B. Foerstera, kterých se účastnil i dětský sbor pod vedením N. Muzikanta a setkal se s velkým úspěchem. Sbor se díky těmto úspěchům začínal rozrůstat a brzy s ním začal pracovat i učitel Bohuslav Vítek. Společně secvičili a 8. května 1941 provedli koncert národních písní a tanců. 12. prosince 1944 se konal koncert pod heslem „Umění všem“ k počtě J. B. Foerstera, A. Dvořáka, L. Janáčka, J. Suka a V. Blodka.

37) MLÍKA, Josef. *140 let pěveckého sboru Otakar*. 1. Vysoké Mýto, 2000, s. 20

Po tomto úspěchu však nastal útlum a počet zpěváků se ztenčoval. Bylo tedy navrženo, aby se zpívaly lehčí kusy. Roku 1945 se situace opět o něco zlepšila a Otakar měl toho roku 24 vystoupení.

Rok po osvobození došlo mnohokrát ke změně sbormistrů, což oslabilo úroveň sboru. Po odchodu Jaromíra Rádla se sboru ujímá Josef Klíma. Začaly přípravy na 90. výročí sboru, které bylo oslaveno župním koncertem, k čemuž přispělo i Orchesterální sdružení svými doprovody, které nacvičoval Josef Klíma.³⁸

Roku 1950 byly uděleny medaile a diplomy 21 zasloužilým členům a granátové odznaky a diplomy 10 členům. Byl také vytvořen Okresní osvětový dům a Otakar se stal jeho členem, mohl tam zkoušet. Později byla pro usnadnění vytvořena Osvětová beseda, chyběl však zájem o rozvoj. Dalším místem, kde byl Otakar členem, byl Závodní klub strojírenských závodů, který byl vytvořen 1956 a Otakar se tam stal kroužkem. Mužský a ženský sbor měl být z vybraných zpěváků a ostatní měli být základem pro vytvoření smíšeného sboru. Díky růstu sboru byl sestaven program k 100. výročí založení sboru a koncert byl stanoven na 18. června 1960. Téhož roku se také Otakar umístil na 1. místě v krajském kole sborové soutěže LUT. Součástí oslav byla také výstava „100 let sborového zpěvu ve Vysokém Mýtu“ a beseda v okresní lidové knihovně.

Roku 1966 se Otakar částečně vrací samospráva a po několika letech pauzy se opět začíná psát kronika, v té době má Otakar 60 členů. Dva roky na to se opět setkávají sbory z okolí ve složení Otakar, Zvukobor, Žerotín a Rubeš. To vše k příležitosti májových oslav. Na programu byly skladby od B. Smetany, J. B. Foerster, L. Janáčka, J. Myslivečka, A. Dvořáka, V. Nováka, V. Blodka a dalších.³⁹ Další rok 1969 byl významný 110. výročí J. B. Foerster, kdy se na jednom jevišti sešlo 27 sborů. Hned následující rok slaví 110. výročí Otakar a také 30. výročí dětský sbor. Ten přijímá nové jméno Otakárek, sbormistry se stávají Věra Čadíková a Bohuslav Vitek, sbor má 80 členů. Oslavného koncertu se kromě těchto dvou sborů zúčastnilo ještě dalších sedm: Bendl z České Třebové, Hron z Náchoda, Rubeš ze Skutče, Slavoj z Chrudimi, Smetana z Hradce Králové, Zvukobor z Chocně a Žerotín z Brandýsa nad Orlicí, celkem se sešlo 322 mužů a žen, aby společně oslavili tato výročí.

38) MLÍKA, Josef. *140 let pěveckého sboru Otakar*. 1. Vysoké Mýto, 2000, s. 26

39) MLÍKA, Josef. *140 let pěveckého sboru Otakar*. 1. Vysoké Mýto, 2000, s. 30-32

„U dirigentského pultu se střídají tři sbormistři: Norbert Muzikant, Inka Šumská a Bohuslav Vítek, díky tomu se rozšiřuje repertoár i úroveň sboru. To sbor předvedl roku 1973, kdy se konal festival, kterého se Otakar zúčastnil společně s Vlastimilem z Litomyšle, Smetanou z Moravské Třebové a Ctiborem z Jevíčka.“⁴⁰ Na tento festival však přišlo málo diváků a tak sbory zpívaly sobě navzájem, což ale neovlivnilo příjemnou atmosféru. Na jaře téhož roku se se sborem ze zdravotních důvodů loučí Věra Čadíková a na její místo nastupuje roku 1974 Alena Krátká. Sbor pokračuje pilně ve své práci a ukazuje se na 7. pěveckém festivalu, který se konal ve Vysokém Mýtě.

Zde převažovaly skladby především od Smetany a Suka a k velké radosti se festivalu zúčastnilo hodně diváků. Další koncerty směřovaly k oslavám 30. výročí osvobození naší vlasti, zpívaly se skladby od F. Zedínka - Osvobození, J. Křičky - Vysočina zpívá, ruská lidová Bajkal a od A. Cigera - Pozdrav slobodnej rodnej zemi.

20. května 1976 se konal koncert k příležitosti 115. výročí založení sboru, pozvání přijal dětský sbor Karosáček, Rubeš ze Skutče a Žerotín z Brandýsa nad Orlicí. Na závěr programu zazněly společně skladby Jarní píseň, Vyběhla Bříza, Pozdrav slobodnej rodnej zemi a kantáta Není života bez zpěvu. Následovaly však horší roky, kdy byla v letech 1977 a 1978 velmi malá účast na zkouškách, koncerty byly vyloučeny. To však neznamenalo konec zkouškám a zbylí členové (44) se stále scházeli. Situace se opět zlepšila roku 1980, kdy se konal oslavný koncert k 120. výročí založení sboru, program byl velice náročný za doprovodu klavíru Jitřenky Hlochové. K programu patřilo také poděkování zasloužilým členům a předání diplomů a čestných uznání.

Stoupající úroveň sbor dokázal v lednu roku 1982, kdy získal zlaté pásmo ve sborové soutěži a postoupil do krajského kola, které se konalo v Hradci Králové, kde získal Otakar stříbrné pásmo a jeho práce byla velmi kladně ohodnocena odbornou porotou.⁴¹ Tím však úspěchy Otakaru neskončily a ten samý rok 26. dubna 1982 se konal velkolepý koncert, kterému předcházely velké přípravy. Každý se na tento koncert těšil hlavně z důvodu, že to byl koncert s Eduardem Hakenem, prováděly se skladby Dvořáka, Blodka, Čajkovského, Rossiniho, Wagnera, Verdiho a Bizeta.

40) *Kronika sboru Otakar*

41) MLÍKA, Josef. *140 let pěveckého sboru Otakar*. 1. Vysoké Mýto, 2000, s. 36

Tento koncert provází až do dnes vzpomínka na konec programu, kdy v celém sále najednou zhasla světla a přestože na dirigenta Vítka bylo sotva vidět, nepřestalo se zpívat.

„V červnu roku 1983 by uspořádán první zahraniční zájezd pěveckého sboru Otakar do Drážďan k pietní vzpomínce 40. výročí poprav vysokomýtských studentů. K uctění památky zazněl sbor židů z opery Nabucco G. Verdiho.“⁴² O rok později se konal významný koncert, na kterém se sešlo 40 sborů z celého kraje, a počet zpěváků se vyšplhal téměř k 1000. Ani rok 1985 nebyl chudý na významné události. 125. výročí sbor oslavil nejen koncertem 22. listopadu 1985, ale také úspěchem v krajském kole soutěže Písně přátelství, kde se umístil ve stříbrném pásmu.

Další významnou událostí byla účast čtyř zástupců na třetím koncertu Pražského jara, který se konal 18. května 1986. Smetanovu Českou píseň tam zpívalo 1200 zpěváků ze 140 pěveckých sborů. Konec tohoto roku byl uzavřen výběrem sborů a sóla z České mše vánoční od J. J. Ryby.⁴³ Další rok byl zahájen s úspěchem, kdy se Otakar umístil ve stříbrném pásmu na krajském sborovém kole v Hradci Králové. V březnu však měl Otakar pouze 22 činných členů a tak byl nucen některé koncerty zrušit. Vše se zlepšilo další rok (1988), kdy měl Otakar velký úspěch s vánočním koncertem, kde byla předvedena Rybova Česká mše vánoční.

Pod taktovkou Dany Ludvíčkové zpíval Otakar, Vlastimil z Litomyšle a hrál Symfonický orchestr z Litomyšle. Na tomto vánočním koncertu však nechyběl ani dětský sbor Otakárek. Pro velký úspěch se koncert nekonal jen ve Vysokém Mýtu, ale také v Litomyšli.

Koncert k 130. výročí Otakaru byl stanoven na 29. března 1990. Koncertu se kromě Otakara zúčastnil také Otakárek a Žerotín z Brandýsa nad Orlicí. Koncem téhož roku se Otakar vydal na výlet do Hodonína na pozvání ženského sboru Jana. Na oplátku zase sbor Jana přijel do Vysokého Mýta v říjnu. 29. listopadu 1990 se konal první vánoční koncert v kostele sv. Vavřince. Tento koncert byl velmi ojedinělou a dlouho očekávanou událostí jak pro zpěváky, tak pro posluchače. Těch se sešlo až 500 a očekávání se začalo naplňovat již od počátku, kdy se kostelem rozezněly varhany v podání Zdeňka Bergra.

42) MLÍKA, Josef. *140 let pěveckého sboru Otakar*. 1. Vysoké Mýto, 2000, s. 38

43) *Kronika sboru Otakar*

Ze sborů se představil Otakar, Žerotín a Komorní sdružení z Brandýsa nad Orlicí. Závěrem zazněla Rybova Česká mše vánoční s doprovodem Komorního sdružení za řízení Bohuslava Škraňky. Nemohly chybět ani varhany v podání Zdeňka Bergera a mše se neobešla ani bez sóla, která zpívali Ivana Lukášová, Hana Tefrová, Josef Mlíka a Jiří Slabý.⁴⁴

Rok 1991 byl zlomový. Vzhledem ke špatné návštěvnosti zkoušek a malého počtu členů, se Otakar rozhoduje, jestli neukončit svou činnost. Nakonec však bylo rozhodnuto, že činnost neustane a sbor se zaměří na vánoční koncert. Zde se představily děti ze 4. třídy s rozšířenou hudební výchovou koledami v úpravách od Bohuslava Vítka, opět zněly varhany

Zdeňka Bergra, zpívána byla Česká mše vánoční od Eduarda Marhuly. Podobně na tom byl i rok 1992, kdy se neustále polemizovalo o tom, že Otakar je ve své nejhorší fázi svého působení na hudební scéně. Nadále se však zpívalo a příkladem jednoho z koncertů je mimo jiné koncert k oslavám J. A. Komenského (400), kde byl program složen z textů samotného J. A. Komenského.

Dalším významným bodem v působení tohoto sboru bylo výročí samotného Vysokého Mýta, které oslavovalo již 730 let od založení. Na oslavách v Šemberově divadle tvořil Otakar závěr programu.⁴⁵ Bohužel téhož roku umírá Bohuslav Vitek, který byl nejen dirigentem sboru, ale také upravil mnoho písní. Proto se na jeho počest konal 30. dubna 1993 koncert, složený pouze z úprav písní, které psal sám Vitek. Koncert byl proložený vzpomínkami, které byly přednášeny Miloslavem Pátkem a Hanou Dejdarovou z knihy Tenkrát, kterou napsal také Bohuslav Vitek. Po tom, co sbor přestal truchlit po ztrátě tak velké osobnosti sborového zpěvu, vydal se na svou druhou cestu do zahraničí. Cílovou stanicí byl tentokrát Korbach. Když se vrátil, zvládl Otakar ještě 4 vánoční koncerty, které se konaly v Husově sboru, na Vraclavi, v kostele sv. Vavřince a nakonec na náměstí ve Vysokém Mýtě.

44) MLÍKA, Josef. *140 let pěveckého sboru Otakar*. 1. Vysoké Mýto, 2000, s. 42, 43

45) *Kronika sboru Otakar*

Udržování vztahů se sborem Eintracht z Korbachu vyústil v návštěvu tohoto sboru ve Vysokém Mýtě. Nebyl to však jediný sbor, se kterým Otakar navázal kontakt a spolupráci. V květnu roku 1994 navštívil Vysoké Mýto mužský pěvecký sbor učitelů ze Zábřehu na Moravě pod hlavičkou Pěveckého sdružení severomoravských učitelů.⁴⁶ Téhož roku v září také vznikl v ZUŠ ve Vysokém Mýtě dětský pěvecký sbor Rubínek. Jeho vedení se ujal Pavel Zerzán, který působil nejen v Rubínku, ale také společně s Ivanou Lukášovou vedl Otakar. Společně vybírali program na Podzimní koncert vokální tvorby v Přerově. Další významnou událostí, které se Otakar účastnil, bylo znovuotevření Šemberova divadla po rekonstrukci. Slavnostní koncert se konal 18. listopadu 1995 a Otakar zde zpíval úryvky z *Prodané nevěsty* od B. Smetany a *Sbor Židů* z opery *Nabucco* od G. Verdiho.

21. a 22. června 1996 se Otakar opět vydal na cestu do zahraničního Korbachu, kde předvedl pestrost svého repertoáru, zpíval muzikálové melodie, lidové písně, ale také skladby z oblasti vážné hudby.

Jelikož se Otakar dařilo, výbor v lednu 1997 odsouhlasil kromě několika koncertů také natáčení CD. Jedním z koncertů byl již tradiční vánoční koncert, který se konal 14. 12., kde se zpívala se Česká mše vánoční - koledová Eduarda Marhuly.

V březnu roku 1998 se za podpory města uskutečnil dvoudenní I. ročník festivalu pěveckých sborů. 24. 3. zpívaly dětské sbory a 25. 3. sbory smíšené. Z dětských sborů se zúčastnil Kajetánek z České Třebové, Gaudium ze Svitav a Carmina z Rychnova nad Kněžnou. Ze smíšených sborů to byl Žerotín z Brandýsa nad Orlicí, Bendl z České Třebové a Pernštýn, Suk a Ludmila z Pardubic. Vánoční koncerty v tomto roce se konaly dva - jeden ve Vysokém Mýtě a druhý v Brandýse nad Orlicí. Zpívala se Česká mše vánoční od J. J. Ryby.

Druhý ročník Festivalu pěveckých sborů se konal v březnu 1999, kdy první den opět patřil sborům dětským a druhý den sborům dospělým. V zimě na vánočním koncertu byla opět provedena Rybova Česká mše vánoční, tentokrát se symfonickým orchestrem z Litomyšle, pod vedením Jana Šuly.⁴⁷

46) MLÍKA, Josef. *140 let pěveckého sboru Otakar*. 1. Vysoké Mýto, 2000, s. 47

47) MLÍKA, Josef. *140 let pěveckého sboru Otakar*. 1. Vysoké Mýto, 2000, s. 50

Rok 2000 byl jubilejní, jelikož Otakar slavil 140 let od založení. Součástí oslav byl například koncert 28. března v chrámu sv. Vavřince. Tohoto koncertu se zúčastnil Rubínek, Smetana z Hradce Králové a Litomyšlský symfonický orchestr pod taktovkou Jana Šuly. Dalším koncertem tohoto jubilejního roku by koncert 16. června, který se konal v Šemberově divadle - tohoto koncertu se zúčastnil Rubínek, Eintracht z Korbachu a samozřejmě Otakar, celý program uváděl Josef Mlíka. Repertoár Otakaru byl velmi rozmanitý a obsahoval písně od staré muziky, přes lidové písně, až po moderní tvorbu. Téhož roku byla na vánočním koncertu provedena Rybova Česká mše vánoční společně se Smetanou z Hradce Králové za doprovodu Litomyšlského symfonického orchestru, který řídil Jan Šula.

Od roku 2000 až po rok 2009 se nedochoval dostatek pramenů. Nová kronika vzniká v roce 2009 a je vedena novou sbormistryní Věrou Milerovou. Vznikají také webové stránky sboru, kde může každý příznivec najít seznam koncertů, kterých se Otakar v průběhu roku zúčastní.

6.2 Současnost Otakaru od roku 2008 do současnosti

Roku 2008 opouští sbor Pavel Zerzán a roli sbormistra přebírá Věra Milerová. 23. května 2009 se Otakar zúčastnil již 9. ročníku setkání pěveckých sborů v Heřmanově Městci k počtě hudebních skladatelů Bohuslava Martinů a Petra Ebena. Setkání se zúčastnily také další sbory: Zábój (Dvůr Králové nad Labem), Doubravan (Chotěboř), Zábój (Pelhřimov), Ondráš (Nový Jičín), Jizeran (Semily), Slavoj (Chrudim), Kácov (Nové Město nad Metují), Vlastislav (Heřmanův Městec). Každý sbor předvedl svůj repertoár a na závěr zazněly ve společném provedení skladby: „Sbor Židů“ z opery Nabucco od Giuseppe Verdiho a od Bedřicha Smetany kantáta „Česká píseň“- IV. věta a sbor „Proč bychom se netěšili“ z opery Prodaná Nevěsta. Tento monumentální večer doprovázel „Novoměstský orchestr“ ze ZUŠ Bedřicha Smetany z Nového Města nad Metují a jako jeho dirigent se zde představil Jaroslav Rybáček. Ještě téhož roku Otakar nastudoval operu Viléma Blodka: V Studni. Opera byla provedena v koncertním provedení a sešly se zde Otakar a tři litomyšlské pěvecké sbory: Mužský pěvecký sbor, Sbor paní a dívek a Vlastimil za doprovodu Litomyšlského symfonického orchestru pod vedením Jana Šuly. Jako sólisté vystoupili Matuš Trávníček, Václav Boštík, Mirka Renzová a Karla Vondrušková. Opera měla velký úspěch a vysloužila si ovace ve stoje. Tím však působení Otakaru na hudební scéně tohoto roku zdaleka nekončí. Sbor se zúčastnil VI. Festivalu smíšených pěveckých sborů v Ústí nad Orlicí, společně se sbory Žerotín (Brandýs nad Orlicí) a ALOU VIVAT (Ústí nad Orlicí). Po tomto festivalu vyšel velice příznivý článek v ústeckých novinách: „*Koncertní sál Základní umělecké školy Jaroslava Kociana v Ústí nad Orlicí hostil v neděli 18. října šestý ročník Festivalu pěveckých sborů. Kromě domácího sboru Alou vivat, kytarového dua sester Šendových, brandýského Žerotínu sklízel ovace na otevřené scéně i pěvecký sbor Otakar z Vysokého Mýta řízený klavíristkou Věrou Milerovou. Houslový part přednesla Monika Zerzánová, sólový zpěv Iva Hánělová. Program Otakaru byl velice pestrý. Zazněl například latinský kánon Gloria Patri, starofrancouzský tanec Batalion, známý hit Barbar Ann skupiny Beach Boys. Ústecké publikum nadšeně tleskalo i africké lidové písni Siyahamba, jakož i Weberově písni Psát od prvních řádků a dalším skladbám- H. Lemmermann- Bongo Bongo, Ježek, Voskovec, Werich- V domě straší duch či slovenské lidové To Ta Hel'pa. Ústecká „zuška“ si letos připomíná sedmdesát let svého trvání.*“⁴⁸

48) *Orlický deník* [online]. Praha: VLTAVA-LABE-PRESS, a.s., 2015 [cit. 2015-05-14]. Dostupné z: <http://orlicky.denik.cz/>

Velkým mezníkem v působení pěveckého sboru Otakar bylo významné výročí 150 let od založení sboru. Koncert byl pořádán v rámci festivalu svobody, který se konal od 10. března do 26. června 2010. Město Vysoké Mýto tak vzpomínalo na odchod sovětských vojsk z města po revoluci. Slavnostní koncert se konal 17. června a byl průřezem repertoáru téměř všech vysokomýtských sborů. O tomto koncertu vyšel dlouhý článek ve Vysokomýtském zpravodaji: „*V červnu tohoto roku oslavil pěvecký sbor Otakar významné výročí - 150 let od svého založení. To není krátká doba a my měli to štěstí důstojně hudební těleso přenést přes tento mezník. Vždyť jen velmi málo pěveckých sborů v České republice se dočkalo podobné délky svého aktivního působení! Do Šemberova divadla jsme pozvali ke spolupůsobení i další vysokomýtská pěvecká tělesa: DPS Rubínek při ZUŠ Vysoké Mýto, PS Kometa při Gymnáziu Vysoké Mýto a chrámový sbor Musica da Chiesa. Bylo to úplně první setkání uvedených pěveckých sborů na jednom pódiu, ale velmi vydařené. Divadlo zaplněné posluchači nám zpěvákům vytvořilo povzbuzující atmosféru, hudba všech žánrů zase posluchačům příjemné zážitky, byť koncert trval více než dvě hodiny. Rubínek zaplnil celé pódium a hned od začátku ukázal, co umí. Vystoupení vyvrcholilo Eltonem Johnem v podání Pavla Zerzána. Moc hezké spojení dospělého hlasu s dětskými. Kometa změnila barvu z rubínové na fialovou a mile překvapila velmi dobrou úrovní. Z většiny sboru bylo cítit, jak je zpívání baví. Jejich O postaris avel nám ještě dlouho znělo v hlavě. Musica da Chiesa přinesla do sálu zklidnění a ukázala posluchačům jiný rozměr sborového zpěvu. I oni sklidili za své vystoupení veliký aplaus. Vyvrcholení večera bylo v režii oslavence. Otakar předvedl průřez svým současným repertoárem, skladby dlouholeté i úplně nové věnoval svým bývalým sbormistrům, jež tak vyzvedl z řad posluchačů, a znovu tak poděkoval za jejich přínos sboru. Vždyť především díky nim se Otakar dožil takových narozenin! Blahopřát ke stopadesátce přišli i kolegové ze spřátelených sborů a zástupci Včť především díky nim se Otakar dožil takových narozenin! Blahopřát ke stopadesátce přišli i kolegové ze spřátelených sborů a zástupci VčUČPS. Po finální skladbě To ta Helpa v provedení všech sborů se účinkující i posluchači rozcházelí do svých domovů skvěle naladěni. A to je dobře.“⁴⁹ V roce 2010 byl sbor nominován na udílení Výročních cen města Vysokého Mýta.*

49) MILEROVÁ, Věra. ZERZÁN, Pavel. TVRZNÍK, Pavel. *Pěvecký sbor Otakar oslavil 150 let*

Ceny byly uděleny 3. března a Otakar získal cenu za organizaci kulturního podniku, kterým byl výše zmíněný koncert ke kulatému výročí. 28. května 2011 se konal další ročník (10.) setkání pěveckých sborů v Heřmanově Městci.⁵⁰ Účast byla téměř totožná s předchozím ročníkem a sbory se opět setkaly společně na nádvoří, kde zazpívaly dvě skladby od Bedřicha Smetany: kantátu Česká píseň a sbor Proč bychom se netěšili.

V polovině května tohoto roku se konal koncert k příležitosti 170. výročí narození Antonína Dvořáka. V kostele sv. Vavřince byla provedena jeho Missa solemnis D dur-Lužanská a Biblické písně. Mše se kromě Vysokého Mýta zpívala ještě v Litomyšli, České Třebové a v Chocni. V září se sbor zúčastnil Mezinárodních partnerských dnů konaných ve Vysokém Mýtě. Kromě účinkujících z Vysokého Mýta se zde předvedli účinkující z Pyrzyc a Korbachu a na závěr tohoto festivalu zpívala Petra Janů & Golem. V prosinci se ještě sbor zúčastnil Kujebáckého jarmarku na náměstí Přemysla Otakara II. Ve Vysokém Mýtě a tradičního vánočního koncertu v chrámu sv. Vavřince.

V červenci roku 2013 se Otakar po dlouhé cestovní pauze vydal do partnerského Korbachu, kde se zúčastnil místních slavností. Program Otakaru zde byl velice pestrý a udělal průřez celým současným repertoárem. Nacvičeno bylo zhruba 21 skladeb, které měly být v Korbachu předvedeny.⁵¹ Festivalu se také zúčastnily skupiny z Polských Pyrzyc a společně s Německým Korbachem přijali pozvání na Mezinárodní partnerské dny do Vysokého Mýta, které se konaly v září. Téhož roku se Otakar zúčastnil rozsvícení vánočního stromku v Cerekvici nad Loučnou a ve Vysokém Mýtě. 15. prosince se konal tradiční vánoční koncert, kterého se tentokrát zúčastnil ještě Žest'ový soubor ZUŠ. Tento rok byl koncert výjimečně bez mše a všichni předvedli svůj sólový program, společně pak sbory Otakar, Rubínek a jeho přípravné sbory Korálek a Kamínek zazpívaly pásmo koled od Davida Lukáše: „Tisíc Andělů“.

Rok 2014 zahájil Otakar hned 10. ledna koncertem společně se sborem Paní a dívek z Litomyšle, který se konal ve Vysokém Mýtě v kostele Československé církve husitské. I v tomto roce byl Otakar nominován na udělení výroční ceny města za rok 2013 a to hned ve dvou kategoriích: Za hudbu, hudební dílo, významnou hudební inspiraci a v kategorii Za reprezentaci města a školy.⁵²

50) Příloha V

51) *Kronika sboru Otakar*

52) *Kronika sboru Otakar*

V dubnu se sbor vydal do Neratova, kde předvedl rozsáhlý program s klavírním doprovodem Olgy Mrázové, flétnovým doprovodem Václava Vícha a s pěveckými sóly Michala Štěpánka, Katky Tobiškové a Věry Milerové. V červnu se ještě vydal na dvoudenní zájezd do Kobylí, kde zpíval v místním muzeu. V červenci se konaly městské slavnosti, kde Otakar nesměl chybět a na náměstí Přemysla Otakara II. sklídl velký úspěch se svými novými skladbami Aquarius a Včelín.

18. října se sbor se smutkem rozloučil s bývalou ředitelkou ZUŠ, Ivanou Lukášovou, svého času také dirigentkou sboru, která zemřela v nedožitých 62 letech, skladbou Tebe Poem. Rok 2014 pak sbor zakončil vánočním koncertem v chrámu sv. Vavřince.

Na začátku roku 2015 byly opět udíleny ceny za rok 2014, kterých se Otakar zúčastnil nejen jako nominovaný, ale také jako účinkující. Na jevišti se objevil čtyřikrát jako doprovodný program a příjemně zpestřil předávání cen. Byl to zároveň pro zatím poslední koncert. Sbor se v současné době schází v počtu asi 30 členů a připravuje se na další koncerty.⁵³

Během jarní sezony 2015 stihl Otakar absolvovat ještě další setkání v Heřmanově Městci, kde byla tentokrát jako společná skladba provedena Jarní romance Jaroslava Vrchlického, kterou zhudebnil Zdeněk Fibich. Závěr sezony pak vyvrcholil oslavami 155. výročí založení sboru. V Městském muzeu byla uspořádána výstava s fotografiemi, důležitými dokumenty, vystaveny byly i šaty, které členky sboru za posledních 50 let činnosti vystřídaly. Samotné vystoupení proběhlo na zahradě muzea jako zahradní party.

Otakar je Vysokomýtským sborem s nejdelší tradicí a jeho přínos do kulturního života města je nesporný. Na jedné straně si zde našel své věrné posluchače, kteří nevynechají jediný koncert, na druhé straně si ho rádi přijdou poslechnout i ti, kteří o jeho existenci nemají příliš velké znalosti. I přes menší obsazení mužské části sboru je zvuk stále kvalitní a díky svému repertoáru sbor láká rozmanité množství posluchačů. Nabídnout může spoustu žánrů, skladeb z různého období a každý si tak na jeho koncertě může najít to své.

53) *Kronika sboru Otakar*

7. Závěr

Cílem této práce bylo shromáždit informace o pěveckých sborech z Vysokého Mýta s využitím vlastních zkušeností. Z práce je patrné, že se každý sbor věnoval a věnuje jiné sborové činnosti a každý má svá specifika.

Dětský pěvecký sbor Karosáček dává dětem možnost nahlédnout do světa hudby a zpěvu a zároveň je připravuje následovat zpěváky, kteří prošli sborem před nimi do dalších pěveckých sborů ve Vysokém Mýtě. Svůj začátek zde prožilo mnoho nadaných zpěváků a většina z nich v této dráze započaté v Karosáčku pokračuje.

Rubínek je sborem zřízovaným při ZUŠ ve Vysokém Mýtě a sdružuje děti školního věku. Působí již dlouhou řadu let a navázal na předchozí působení sboru Otakárek. Na mnoha koncertech po celé české republice přesvědčuje o vysoké úrovni sboru. Ta je doložena i předními umístěními na soutěžích v ČR i po celém světě. Jeho vedoucím je Pavel Zerzán, který ve sboru působí již od jeho založení. I díky němu je sbor úspěšný a uznávaný.

Kometa, jak již napovídá název sboru, byl opravdu „kometou“ mezi vysokomýtskými pěveckými sbory. Jeho působení bylo krátké, avšak úspěšné. Dodnes se o něm hovoří jako o kvalitním sboru. Sbor působil na vysokomýtském gymnáziu Otmara Vaňorného dva roky. Za tuto krátkou dobu stihl oslovit mnoho příznivců, zúčastnit se mnoha koncertů a natočit CD.

Musica da Chiesa je sbor, který obohatil sborový zpěv ve Vysokém Mýtě o nový rozměr duchovní hudby. Za dobu své třináctileté existence se stal nedílnou součástí kulturního života Vysokého Mýta.

Otakar je sborem s dlouholetou tradicí. Již sto padesát pět let je spojen s historií a kulturou města. Ve Vysokém Mýtě je vyhlášeným sborem a nejspíše neexistuje nikdo, kdo by tento sbor ve Vysokém Mýtě neznal. Název sboru napovídá o dlouhé tradici a o spojení s městem a jeho zakladatelem. Je sborem, který nabízí široký repertoár skladeb a díky tomu nachází příznivce z různých hudebních odvětví. Má své stále posluchače, kteří nevynechají jediný koncert.

Obsah práce vypovídá o tom, že sborový život ve Vysokém Mýtě je pestrý na druhy a žánry a každý z občanů si tak může vybrat podle svého vkusu a uvážení. Všechny sbory z Vysokého Mýta jsou známé i v širokém okolí a některé dokonce i po Evropě, či ve Spojených státech. Na každý z pořádaných koncertů se dostaví mnoho posluchačů, což vypovídá o tom, že jsou sbory ve Vysokém Mýtě i okolí oblíbené a že kultura města rozhodně nezůstává v pozadí.

Bohatý sborový život vypovídá o historicky vysoké kulturní vyspělosti občanů města Vysokého Mýta, z něhož vyšlo mnoho významných osobností hudebního života.

8. Seznam použité literatury

DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: stručné dějiny města*. 1. vyd. Hradec Králové: Kruh, 1974, 140 s.

Festival duchovní hudby ODRY. Frýdek-Místek: 2005

KOMETA. *Webnode* [online]. 2010 [cit. 2015-05-10]. Dostupné z: <http://kometagvm.webnode.cz/>

Kronika sboru Karosáček. Osobní archiv Marcely Klímové

Kronika sboru Musica da Chiesa. Osobní archiv Kateřiny Dykastové

Kronika sboru Otakar. Osobní archiv Inky Šumské, Věry Milerové

MLÍKA, Josef. *140 let pěveckého sboru Otakar*. 1. Vysoké Mýto, 2000, 80 s. Edice regionální literatury.

Musica da Chiesa, *Ad gloriam Dei* [zvukový záznam na CD]. Vysoké Mýto: 2009

Musica da Chiesa, *In mundo* [zvukový záznam na CD]. Vysoké Mýto: 2006

Musica da Chiesa, *Musica da Chiesa* [zvukový záznam na CD]. Vysoké Mýto: 2003

Musica da Chiesa, *Tempus Nativitatis* [zvukový záznam na CD]. Vysoké Mýto: 2004

Musica da Chiesa. *Webnode* [online]. 2009 [cit. 2015-05-10]. Dostupné z: <http://musicadachiesa.webnode.cz/>

Orlický deník [online]. Praha: VLTAVA-LABE-PRESS, a.s., 2015 [cit. 2015-05-14]. Dostupné z: <http://orlicky.denik.cz/>

REGIOVOX. Dětský pěvecký sbor RUBÍNEK. *youtube.com* [online]. 2014 [cit. 2015-05-10]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=Mlveu1KUKUU>

TRS: Noviny pro oblast Chocně, Vysokého Mýta a Litomyšle [online]. Tisová: 2015 [cit. 2015-05-14].

Vysokomýtský zpravodaj [online]. Vysoké Mýto: 2012 [cit. 2015-05-14]. Dostupné z: <http://zpravodaj.vysoke-myto.cz/>

ZERZÁN, Pavel. *Výroční zprávy sboru Rubínek*

9. Seznam příloh

I. Karosáček

- 1) Seznam členů v roce 1996
- 2) Fotografie

II. Rubínek

- 1) Fotografie

III. Kometa

- 1) Seznam skladeb
- 2) Rozdělení do hlasů
- 3) Rozdělení doprovody
- 4) Fotografie

IV. Musica da Chiesa

- 1) Fotografie

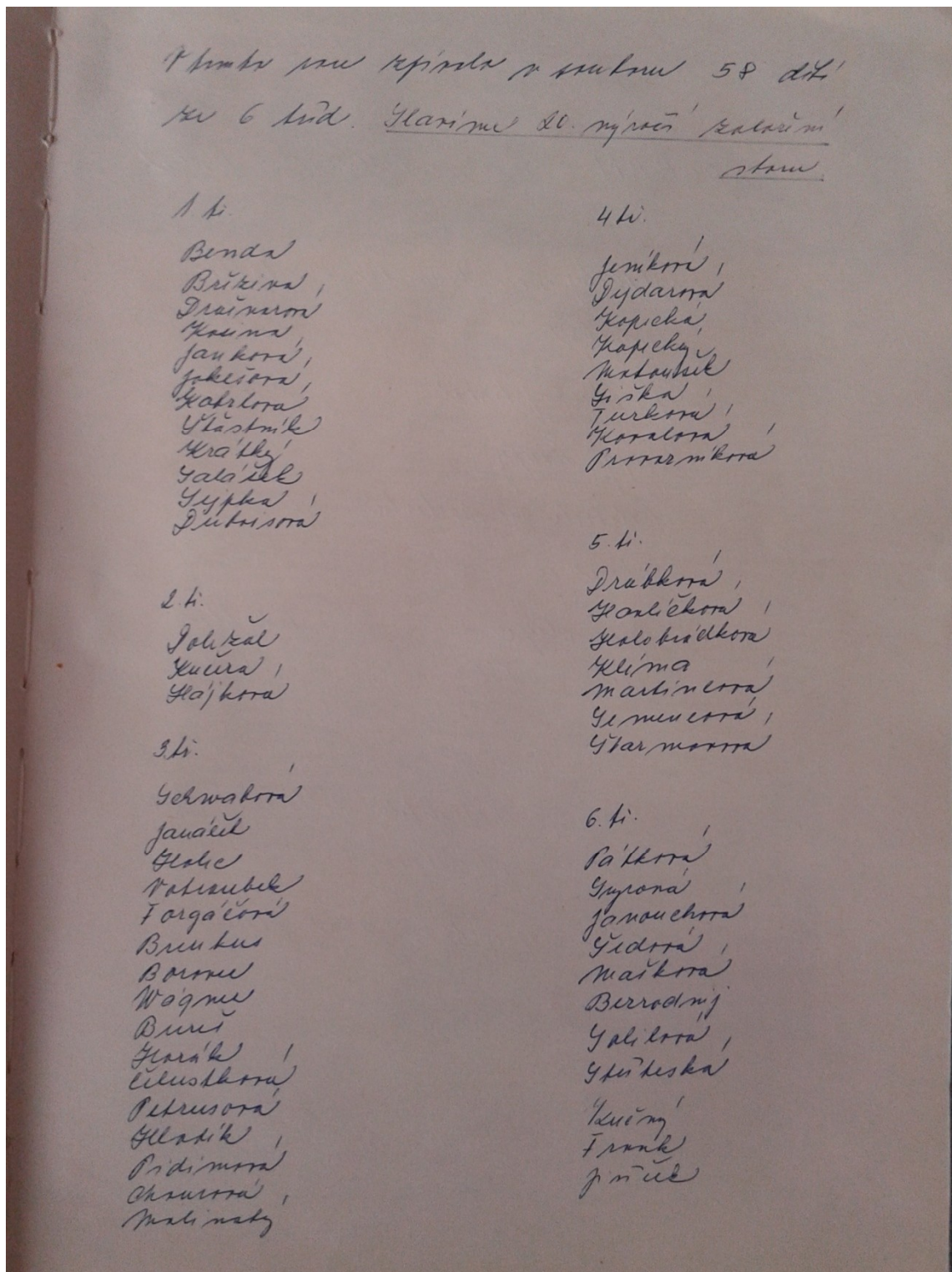
V. Otakar

- 1) Členové 2009/2010
- 2) Repertoár roku 2009/2010
- 3) Fotografi

Přílohy

I. KAROSÁČEK

1) Seznam členů v roce 1996

2) Fotografie

Sbor v roce 1999

skupina dětí v 1999

II. RUBÍNEK

1) Fotografie

Setkání
Rubínku
k příležitosti 20.
Výročí založení
sboru

Rubínek na břehu Černého
moře

III. KOMETA

1) Seznam skladeb:

A) **KLASIKA:** N. Gombert: Fecit potentiam, G. Croce: Cantate domino, J. S.

Bach: Air, H. László: Jubilate, F. Holacký: Aleluja, J. Dostálík: Gaudeamus igitur

B) **ŽIDOVSKÉ:** El haderech, Haleluja la 'olam, Chesed, Boruch, Ešet chajil, Adio querida

C) **ROMSKÉ:** O poštaris, Ola roma

D) **ČERNOŠSKÉ:** This little, HUSH!

E) **MORAVSKÉ:** Rehradice, Slunéčko, Mezi horami, Vlaštověnka, Krátký popis léta, Holúbek a holubička, Husy

F) **POPULÁR:** Barbar 'Ann, Ja-Da

G) **NOVÉ:** Vstávej aleluja, F. Holacký: Missa brevis

2) Rozdělení do hlasů:

A) ČTYŘHLASÉ SKLADBY:

1. HLAS: Schejbalová, Filipová, Halousková, Hronová, Boštíková

2. HLAS: Dvořáková, Dykastová K., Boštíková, Fenclová, Dvořáčková, Spilková

3. HLAS: Držmíšková, Málková, Kopecká, Vavříková, Macáková

4. HLAS: Ondrová, Pátková, Novotná, Zamastilová, Voleská, Novotná

B) TROJHLASÉ SKLADBY:

1. HLAS: Schejbalová, Filipová, Halousková, Boštíková S., Hronová

2. HLAS: Dykastová K., Boštíková B., Držmíšková, Málková, Fenclová, Dvořáková, Dvořáčková

3. HLAS: Kopecká, Ondrová, Spilková, Pátková, Novotná, Vavříková, Macáková, Zamastilová

3) Seznam doprovodu:

T: Klasovitý

1. A: Martínek, Jiraský, Sháněl, Kopecká

2. B: Bureš

4) Fotografie

IV. MUSICA DA CHIESA

1) Fotografie

Pražská Loreta 2012

Svěcení varhan 2009

V. OTAKAR

1) Členové 2009/2010:

Soprán: Jana Andrlová, Věra Bisová, Eva Brychtová, Ivona Dvořáková (mateřská dovolená), Iva Hánělová, Marta Hošková (od ledna 2010), Martina Jelenová, Markéta Marková (od dubna 2010), Jindra Rouhová, Eva Severinová, Edita Vojáčková (mateřská dovolená), Ludmila Zíková, Monika Zerzánová

Alt: Zdeňka Houžvičková, Dáša Janecká, Pavlína Karpíšková, Jana Jiroutová, Magda Mertová, Mirka Pátková, Daniela Pátková, Jaroslava Simonová, Hana Tefrová

Tenor: Václav Drábek, Jan Jung, Václav Vích

Bas: Petr Klofanda, Karel Kouřil, Josef Mlíka, Martin Šafr st., Pavel Tvrzník, Pavel Zerzán

Sbormistryně: Věra Milerová

2) Repertoár roku 2009/2010

1) africká	Siyahamba
2) Beach Boys	Barbar´Ann
3) A. L. Weber	Psát od prvních řádků (sólo: Iva Hánělová)
4) Jaroslav Ježek	Šaty dělaj člověka
5)	V domě straší duch
6) slovenská lidová – arr. Z. Mrkos	To ta Hělpa
7) Petr Eben	Stálá láska z cyklu „Láska a smrt“
8) Bohuslav Martinů	Čarování a pomlvy z cyklu „Pět českých madrigalů“
9) arr. Zdeněk Lukáš	Už ho vedou, Martina
10) anonym – swingový kánon	Doo ba
11) Arr. Miroslav Košler	Za tou naší storoličkou
12) starofrancouzský tanec	Batalion
13) latinský kánon	Gloria Patri
14) H. Lemmermann	Bongo, Bongo
15) Fleret, L.Mysliveček, Z.Hrachový	Zafúkané – úpr. pro sbor V.Milerová (flétna: Václav Vích)
16) B. Carlton	Jada
17) izraelská	Hava Nagila

3) Fotografie

18. října 2009 Festival smíšených pěveckých sborů v Ústí nad Orlicí

10. setkání pěveckých sborů v Heřmanově Městci 28. května 2011

